

به نام خدا - بررسی درس اول - عربی دوازدهم انسانی - حسن اسدی و زینب کسمائی

قیمة كل امرئ ما يحسنه. ارزش هر انسانی به چیزی است که آن را نیک (به خوبی) انجام می دهد.

قیمة: مبتدا - كل: مضاف إليه - امرئ: مضاف إليه - ما: خبر مفرد (اسم) - يحسنه: جمله صله "يُحسن: فعل و فاعله هو مستتر - ه: مفعول به
قیمة: جمع قِيم

قیمة: اسم - مفرد - مؤنث - معرب - نكرة / مبتدا مرفوع بالضممة

امرئ: مرد - انسان (المرد) المرء مخبوء تحت لسانه. - امرأة: زن (المرأة) - از جنس خود جمع ندارد برای جمع امرأة از نساء استفاده می شود. کلمه نساء هم از جنس خودش مفرد ندارد و از امرأة استفاده می شود.

مِنَ الْأَشْعَارِ الْمَنْسُوبَةِ إِلَى الْإِمَامِ عَلِيِّ (ع) - الداء و الدواء از شعرهای نسبت داده شده به امام علی (ع) - بیماری و دارو

من الأشعار: جار و مجرور - المنسوبة: صفت (نعت) - إلى الإمام: جار و مجرور - علي: بدل (خارج از کتاب)

دَوَاؤُكَ فَيْكَ وَ مَا تُبْصِرُ وَ دَاؤُكَ مِنْكَ وَ لَا تَشْعُرُ

داروی تو در (درون) پوست و نمی نگری و بیماری تو از (خود) پوست و حس نمی کنی

دواء: مبتدا - ك: مضاف إليه - فيك: خبر بصورت شبه جمله "جار و مجرور" - و: حرف عطف - ما: حرف نفي - تُبْصِرُ: فعل مرفوع و فاعله أنت مستتر

داء = مرض و: حرف عطف - داء: مبتدا - ك: مضاف إليه - منك: خبر بصورت شبه جمله (جار و مجرور) - و: حرف عطف - لا: حرف نفي - تَشْعُرُ: فعل مرفوع و فاعله أنت مستتر

تُبْصِرُ: فعل مضارع - للمخاطب - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد (همزه) من باب إفعال و مصدره إبصار- متعدّد - معلوم - معرب

دواء: جمعه أدوية - الداء: مرادفه المرض و مضاده الشفاء و الصّحة

أَتَزَعَمُ أَنَّكَ جِرْمٌ صَغِيرٌ وَ فَيْكَ أَنْطَوَى الْعَالَمُ الْأَكْبَرُ

آیا می پنداری که جرمی کوچک هستی حال آن که جهان بزرگتر در (درون) تو به هم پیچیده شده است.

أ: حرف استفهام - تزعم (= تظنُّ): فعل و فاعله أنت مستتر - أنك جرم صغير: مفعول به - أن: حرف مشبّه بالفعل (برای ربط و اتصال معادل - that) ک: اسم أن - جرم: خبر أن مفرد (اسم) - صغير: صفت (نعت)

تَزَعَمُ: مرادفه تظنُّ - جرم: جمعه أجرام - صغير: جمعه صغار

و: واو حالیه (در حالی که) - فيك: جار و مجرور مقدّم - انطوى: فعل - العالم: فاعل "اسم ظاهر" - الأكبر: صفت (نعت) "جمله فعلیه است"

تَزَعَمُ: فعل مضارع - للمخاطب - مجرد ثلاثي (زَعَمَ) - معرب - متعدّد - معلوم

الأكبر: اسم - مفرد - مذکر - معرّف بأل - مشتق و اسم تفضيل من المصدر الكبّر - معرب

النّاس أكفاء. مردم همانند هستند (برابرند). الناس: مبتدا - أكفاء: خبر مفرد (اسم)

أكفاء: اسم - جمع مكسّر (مفرده كُفُو : مذکر) - نکره - معرب

النّاس من جهة الآباء أكفاء أبوهُم آدمٌ و الأمُّ حواء

مردم از طرف پدران (پدر و مادر) برابرند پدرشان آدم و مادر (شان) حواء است.

الناس: مبتدا - من جهة: جار و مجرور (جهة برای ضبط حرکات مهم است) - الآباء: مضاف إليه - أكفاء: خبر مفرد - أبو: مبتدا - هم: مضاف إليه - آدم: خبر مفرد - و: حرف عطف - الأمُّ حواء: معطوف - الأمُّ: مبتدا - حواء: خبر مفرد

و قدّر كلّ امرئ ما كان يُحسِنه و للرجال على الأفعال أسماء.

و ارزش هر انسانی به چیزی است که آن را خوب انجام می داد (انجام می دهد - کان معنا رو به هم ریخته است) و مردان (انسان ها) بر اساس کردارها ، ارزش گذاری می شوند (نام و عنوان می گیرند)

قدّر: مبتدا - كلّ: مضاف إليه - امرئ: مضاف إليه - ما: اسم موصول در نقش خبر مفرد - کان يحسنه: جمله صله - کان: فعل ناقص و اسمه هو مستتر - يحسن: فعل و فاعله هو مستتر و الجملة خبر ل کان - ه: مفعول به - للرجال: خبر مقدّم (شبه جمله) - على الأفعال: جار و مجرور - أسماء: مبتدا مؤخّر

امرئ: اسم - مفرد - مذکر - نكرة - جامد - معرب

کان: فعل ماضی - ثلاثی مجرد - مبني - به لازم و متعدی و معلوم و مجهول نمی پردازیم چون فعل ناقص است / در قسمت اعراب هم نباید اسمی از فاعل و نائب فاعل و مفعول برده شود - فعل ناقص و اسمه هو مستتر و خبره يحسن يُحسِنُ: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد (همزه) من باب إفعال (أَحَسَنَ - يُحسِنُ - أَحسِن - إحسان) - متعدّد - معلوم - معرب

الرّجال: اسم - جمع مكسّر (مفرده رَجُلٌ : مذکر - جامد غير مصدری) - معرّف بأل - معرب

مهم: رَجُلٌ (مرد) جمعه رجال - رجل (پا) جمعه أرجل

فَفَرَّ بِعِلْمٍ وَ لَا تَطْلُبُ بِهِ بَدَلًا فَالنّاسُ مَوْتَى وَ أَهْلُ الْعِلْمِ أَحْيَاءُ

پس با علم رستگار شو و به جای آن جایگزینی مخواه چرا که مردم مردگانند (مرده اند) و اهل علم (دانشمندان) زندگانند (زنده اند)

فَرَّ: فعل و فاعله أنت مستتر - بعلم: جارّ و مجرور - لا: حرف نهی - تطلب: فعل مجزوم و فاعله أنت مستتر - به: جار و مجرور - بدلاً: مفعول به - النّاسُ: مبتدا - مَوْتَى: خبر مفرد (مفرده مَيّت) - أَهْلُ: مبتدا - الْعِلْمُ: مضاف إليه - أَحْيَاءُ: خبر مفرد (جمعّ و مفرده حيّ)

فُز: فعل أمر - للمخاطب - مجرد ثلاثی - مبني - لازم - معلوم

علم: اسم - مفرد - مذکر - جامد مصدری - نکره - معرب

تطلب: فعل مضارع - للمخاطب - مجرد ثلاثی - معرب - متعدّد - معلوم

الفخرُ بالعَفاف (العَفاف برای ضبط حرکات مهمّ است) . افتخار به پاکدامنی است.

الفخرُ: مبتدا - بالعَفاف: خبر شبه جمله (جارّ و مجرور)

أَيُّهَا الْفَاخِرُ جَهْلًا بِالنَّسَبِ إِنَّمَا النَّاسُ لِأُمِّ وَ لِأَب.

ای فخر فروشنده به اصل و نسب از روی نادانی ، مردم فقط از یک مادر و یک پدرند.

أَيُّ: منادا - ها: حرف تنبيه - الفَاخِرُ: خارج از أهداف (جهت اطلاع: صفة -) جهلا: خارج از أهداف - بالنَّسَبِ: جارّ و مجرور -

إِنَّمَا: أداة حصر (فقط - تنها) توجه: بدون تردید، به راستی ، قطعا ... هر ترجمه ای که بیانگر تأکید باشد برای إِنَّمَا نیست. -

النَّاسُ: مبتدا - لَأُمِّ: خبر شبه جمله (جارّ و مجرور) - لِأَب: جارّ و مجرور - معطوف

الفَاخِرُ: اسم - مفرد - مذکر - مشتق و اسم فاعل من المصدر " فخر " - معرّف بأل - معرب (اسم های ال دار همگی

معربند به جز الآن)

هل تراهم خَلِقُوا مِنْ فِصَّةِ أُمِّ حَدِيدٍ أَمْ نُحَاسٍ أَمْ ذَهَبٍ

آیا آنها را می بینی که (در حالی که) از نقره یا آهن یا مس یا طلا آفریده شده اند .

هل: حرف استفهام - تری: فعل و فاعله أنت مستتر - هم: مفعول به - خَلِقُوا: ...جمله حالیه (حالت هم را بیان می کند.) -

خَلِقُوا: فعل و فاعله محذوف و نائب فاعله " و " بارز - من فِصَّةٍ: جارّ و مجرور - أَمْ: صرفا جهت اطلاع " حرف عطف " -

حدید: معطوف - نحاس: معطوف - ذهب: معطوف

تری: فعل مضارع - للمخاطب - مجرد ثلاثی (رأى) - معرب - متعدّد - معلوم

خَلِقُوا: فعل ماضٍ - للغائبين - مجرد ثلاثی - مبني - متعدّد - مجهول

بل تراهم خَلِقُوا مِنْ طِينَةِ هَلِ سِوَى لَحْمٍ وَ عَظْمٍ وَ عَصَبٍ

بلکه آنها را می بینی که از تکه گلی آفریده شده اند آیا جز گوشت و استخوان و عصب (پی) هستند؟

تری: فعل و فاعله أنت مستتر - هم: مفعول به - خَلِقُوا: ...: جمله حالیه (حالت هم را بیان می کند.) - خَلِقُوا: فعل و فاعله

محذوف و نائب فاعله " و " بارز - من طِينَةٍ: جارّ و مجرور

هل: حرف استفهام - سِوَى: از اسماء دائم الإضافة - لَحْمٍ: مضاف إليه - عَظْمٍ: معطوف - عَصَبٍ: معطوف (سکون به

ضرورت شعری) - (جهت اطلاع: هل هم سوی لحم هم: مبتدا - سِوَى: خبر)

إِنَّمَا الْفَخْرُ لِعَقْلِ ثَابِتٍ وَ حَيَاءٍ وَ عَفَافٍ وَ أَدَبٍ

افتخار فقط (تنها) برای عقلی ثابت و شرم و پاکدامنی و ادب است.

إنّما : أداة حصر - الفخر : مبتدا - لعقل : خبر شبه جمله - ثابت : صفة (نعت) - حياء : معطوف - عَفَاف (برای تست های ضبط حرکات مهمّ است :) . معطوف - أدب : معطوف (جمعه : آداب)

الفخر : اسم - مفرد - مذکر - جامد مصدری - معرب - معرّف بآل

« إِنَّمَا الْعِلْمُ ثَرَوَةٌ لَا يَسْتِطِيعُ الظَّالِمُونَ أَنْ يَنْهَبُوهَا، وَ لَا حَاجَةَ لَهُ إِلَى حَارِسٍ يَحْرُسُهُ! »: هنر ۱۴۰۰

۱) تنها علم ثروت است، ستمکاران نمی توانند غارتش کنند، و هیچ نیازی نیست که نگهبانی از آن حراست کند!

۲) ثروت واقعی علم است، ظالمان نمی توانند علم را غارت کننده و نیازی ندارد که نگهبانی از آن نگهبانی کند!

۳) علم فقط ثروتی است که ظالمان توانائی ندارند غارتش کنند، و نیازی به نگهبانی که از آن نگهداری کند وجود ندارد!

۴) علم تنها ثروتی است که ستمکاران نمی توانند آن را به یغما برند، و هیچ نیازی به نگهبانی که از آن محافظت کند ندارد!

الْمُعْجَم

<p>الْعَظْم : استخوان « جمع: الْعِظَام » توجه: الْعِظَام جمع کلمه ی عظیم هم هست. اللَّحْم : گوشت « جمع: اللَّحُوم » الْأَنْحَاس : مس</p>	<p>الْدَّاء : بیماری = الْمَرَض ≠ الشَّفاء ، الصَّحَّة رَعَمَ (= ظَنَّ - حسب) : گمان کرد سَوَى : جُز الطَّيْن ، الطَّيْنَة : گِل ، سرشت الْعَصَب : پی ، عصب « جمع: الأعصاب »</p>	<p>إِنْطَوَى : به هم پیچیده شد (مضارع: يَنْطَوِي) أَبْصَرَ (= نَظَرَ إِلَى) : نگاه کرد الْبَدَل : جانشین « جمع: الأبدال » الجِزْم : پیکر « جمع: الأجرام » الحديد : آهن</p>
--	--	--

عَيْنِ الصَّحِيحِ وَ الْخَطَا حَسَبَ نَصِّ الدَّرْسِ.

۱- دَوَاؤُنَا فِينَا وَ نَحْنُ نَنْظُرُ إِلَيْهِ، وَ دَاوُّنَا مِنَّا وَ نَحْنُ نَشْعُرُ بِهِ . خطأ

۲- الْفَخْرُ لِلْعَقْلِ وَ الْحَيَاءِ وَ الْعَفَافِ وَ الْأَدَبِ. صحیح

۳- خُلِقَ النِّسَاءُ مِنْ طِينَةٍ وَ هُوَ لَحْمٌ وَ عَظْمٌ وَ عَصَبٌ. صحیح

۴- قِيَمَةُ كُلِّ امْرِئٍ بِأَعْمَالِهِ الْحَسَنَةِ. در متن نیامده ولی از نظر اخلاقی درست است.

مفهوم سخن امیر مؤمنان : ارزش هر انسانی به چیزی است که آنرا خوب انجام می دهد ، اصلا ربطی به نیکوکاری ندارد.

۵- التَّفَاخُرُ بِالنَّسَبِ مَحْمُودٌ. خطأ

۶- أَهْلُ الْعِلْمِ أَحْيَاءٌ وَ إِنْ مَاتُوا. صحیح

قواعد درس اول - بخش اول : حروف مشبّهة بالفعل

إِنَّ: قطعاً - همانا - به درستی که - بی گمان - بدون تردید - بدون شک - بطور قطع - حتماً - مسلماً ترجمه غلط : فقط - تنها

إِنَّ : برای تأکید روی کلّ عبارت می آید - ترجمه اش الزامی نیست - در صورت ترجمه شدن حتماً باید اول جمله بیاید.

اگر عبارت دوم دلیلی بر عبارت اول باشد " إِنَّ " همانند " لَأَنَّ " در معنای " زیرا - چرا که " می آید:

لا تَيْأَسْ ، إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا . نا امید نباش چرا که خدا با ماست.

ریاضی خارج کشور ۹۸

عَيْنُ الصَّحِيحِ (بِالنَّظَرِ إِلَى تَأْكِيدِ الْجُمْلَةِ):

(۱) إِنَّ الْفَخْرَ لِلْإِنْسَانِ الَّذِي لَهُ عَقْلٌ ثَابِتٌ: فخر برای انسانی است که بی گمان دارای عقلی ثابت است!

(۲) إِنَّ وَعَاءَ الْعِلْمِ لَا يَضِيقُ بِكُلِّ مَا جُعِلَ فِيهِ: بطور قطع ظرف علم با هر آنچه در آن قرار داده شود، تنگ نمی شود!

(۳) إِنَّ النَّاسَ يَمْرُونَ بِجَوَارِ الْأَشْجَارِ الَّتِي يَنْتَفِعُونَ بِهَا: مردم از کنار درختانی که از آنها سود می برند، قطعاً عبور می کنند!

(۴) إِنَّ غُصُونَ بَعْضِ الْأَشْجَارِ تَنْكَسِرُ مِنْ ثِقَلِ وَزْنِ ثَمَرِهَا: شاخه های برخی درختان از سنگینی وزن میوه هایش بدون شک شکسته می شود!

هنر ۹۸

عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْجُزْءِ الَّذِي قَدْ أُكِّدَ:

(۲) إِحْمِنِي مِنَ الْحَادِثَاتِ حَمَايَةً! (ضمير الياء)

(۱) إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ! (الله)

(۴) إِنَّ الْعِلْمَ يَرْفَعُ الْإِنْسَانَ وَيُكْرِمُهُ! (الجملة بأجمعها)

(۳) حَذَّرْتَنِي تَجَارِبُ الْحَيَاةِ تَحْذِيرًا! (تجارب الحياة)

أَنَّ : که - برای ربط و اتصال

تفاوتِ إِنَّ وَّ أَنَّ : إِنَّ در اوّل جمله میاد - بعد از قال و خانواده اش / در بقیه موارد أَنَّ میاد

زبان خارجه ۹۹

عَيْنُ حُرُوفِ الْمَشْبَهَةِ بِالْفِعْلِ يَخْتَلِفُ (فِي الْمَعْنَى):

(۱) قَدْ جَاءَ فِي التَّارِيخِ أَنَّ إِبْرَاهِيمَ (ع) أَنْقَذَ قَوْمَهُ مِنْ عِبَادَةِ الْأَصْنَامِ!

(۲) أَيُّهَا الْإِنْسَانُ لَا تَحْزَنْ عَلَى مَا فَاتَكَ ، إِنَّ الْيَأْسَ يُبْعِدُكَ مِنَ اللَّهِ!

(۳) أَيْظَنَّ الْإِنْسَانُ أَنَّ اللَّهَ يَتْرُكُهُ سَدًى وَوَحِيدًا!

(۴) إِلَهِنَا وَرَبَّنَا نَعْلَمُ أَنَّكَ مَعَ عِبَادِكَ دَائِمًا!

لَأَنَّ : حرف جرّ ل + أَنَّ + زیرا ، برای اینکه

كَأَنَّ : گویی - انگار - مثل اینکه - مانند - كَأَنَّ : تشبیه (كَأَنَّهِنَّ الْيَاقُوتُ وَ الْمَرْجَانُ : آنان مانند یاقوت و مرجان اند) - كَأَنَّ : تخمین و ظنّ (كَأَنَّكَ لَا تَفْهَمُ كَلَامِي . انگار تو سخن مرا نمی فهمی).

لَكِنَّ : ولی - برای تکمیل ماقبل و رفع ابهام

تجربی ۹۸	عَيْنَ الْكَلِمَةِ الَّتِي تَكْمِلُ جَمَلَةً مَا قَبْلَهَا :
(۲) نَعْلَمُ أَنَّ لِلْعَالَمِ أَصْدِقَاءَ كَثِيرِينَ،	(۱) إِنَّ الْعِلْمَ أَحْسَنُ مِنَ الْمَالِ ،
(۴) هَذَا هُوَ الْفَرْقُ بَيْنَ الْعِلْمِ وَ الْمَالِ!	(۳) وَلَكِنَّ لِصَاحِبِ الْمَالِ أَعْدَاءَ كَثِيرِينَ،

لیت : کاش - بر آرزو دلالت دارد. **آرزوی محال** : لیت الشباب يعود " کاش جوانی برگردد. **آرزوی دشوار** : خطاب به یه دانش آموز بی خیال " لیت النجاح يتحقق في حياتك : کاش موفقیت در زندگی تو تحقق یابد" .

لیت ماضی : امر محال ← کاش دیروز به تهران رفته بودم : یا لیتنی ذهبت إلى طهران أمس

لعلّ : شاید - امید است - لعلّ الله يغفر ذنوبنا . شاید (امید است) خداوند گناهان ما را ببامرزد.

لعلّ و لیت فعل مضارع : مضارع التزامی / لعلّ و لیت فعل ماضی : ماضی استمراری یا بعید

زبان خارجه ۹۸	عَيْنَ مَا لَا نَرْجُو وَقَوْعَهُ:
(۲) كَأَنَّ الْخَيْرَ يَنْزِلُ عَلَيْكَ قَرِيبًا!	(۱) لَعَلَّ الْفَوْزَ حَلِيفَكَ فِي الدُّنْيَا!
(۴) يَدَّعِي أَنَّهُ كَرِيمٌ لَكِنَّ الْوَاقِعَ لَا يُؤَيِّدُ ذَلِكَ!	(۳) لَيْتَ النَّجَاحَ يَتَحَقَّقُ فِي حَيَاتِكَ!

ریاضی خارج کشور ۹۸	«کاش همه شهرهای کشورم را می دیدم»:
(۲) لَيْتَنِي أَنْظُرَ كُلَّ الْمَدَنِ فِي بِلَادِي!	(۱) لَعَلَّنِي أَشَاهِدَ مَدَنَ بِلَادِي جَمِيعًا!
(۴) لَيْتَنِي كُنْتُ أَشَاهِدَ جَمِيعَ مَدَنِ بِلَادِي!	(۳) لَعَلَّنِي كُنْتُ أَنْظُرَ مَدَنَ بِلَادِي كُلَّهَا!

قواعد تکمیلی (بیشتر بدانیم):

حروف مشبّهة بالفعل : إِنَّ . أَنَّ . لَكِنَّ . كَأَنَّ . لَعَلَّ . لَيْتَ (کاش)

این حروف در ابتدای جمله‌ی اسمیه وارد می شوند و رفتارشان کاملاً برعکس افعال ناقصه می باشد چون این ها حرف اند و ناصب اسم می باشند و خبرشان مرفوع می آید.

حرف مشبّهة بالفعل : إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بذات الصدور.

فعل ناقص : كان الله عليماً بذات الصدور.

اسم حروف مشبیه بالفعل به دو شکل می آید:

۱) اسم ظاهر لیت **الإنسانَ** يَفْهَمُ قَدْرَ حَيَاتِهِ.

۲) ضمیر متصل منصوبی یا مجروری **إِنَّهُ** قَادِرٌ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ.

● **نکته:** اسم حروف مشبیه بالفعل هیچ گاه نمی تواند ضمیر مستتر باشند چون بحث ضمیر مستتر فقط مربوط به فعلها می شود.

خبر حروف مشبیه بالفعل :

۱) مفرد **إِنَّ** الإنسانَ **جَهولٌ**.

۲) جمله لیت **الإنسانَ يَفْهَمُ** (خبر ← فعل + هو) قدر حیاته.

إِنَّ اللهَ **عَلِمَهُ** (مبتدا) **كثيْرٌ** (خبر مفرد) (علمه كثيرٌ ← خبر بصورت جمله اسمیه)

۳) شبه جمله **أَنَّ** الإنسانَ **لَفِي خُسْرٍ** (خبر بصورت شبه جمله)

إِنَّ اللهَ **فَوْقَ** (ظرف و خبر به صورت شبه جمله) **كُلِّ شَيْءٍ**.

فراموش نکنیم که جمله ها و شبه جمله ها اعرابشان همانند مبنی ها محلی است یعنی در ظاهر آنها اتّفاقی نمی افتد.

● **نکته:** اگر اسم حروف مشبیه بالفعل نکره باشد و خبر از نوع شبه جمله، باید جای اسم و خبر عوض شود (تقدیم خبر و تأخیر اسم) این قاعده در جمله های اسمیه عادی و نیز در بحث افعال ناقصه و حروف مشبیه، لازم الاجراء است.

مثال: **فِي الصَّفِّ تَلْمِيْذٌ - كَانِ فِي الصَّفِّ تَلْمِيْذٌ - إِنَّ فِي الصَّفِّ تَلْمِيْذًا**

● **نکته:** **إِنَّمَا** از ادوات حصر و به معنی « فقط » است و در ترجمه معمولاً بر سر خبر می آید. برسر جمله فعلیه نیز می آید:

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ. مؤمنان فقط برادرند.

إِنَّمَا: از ادوات حصر و در معنای فقط - الْمُؤْمِنُونَ: مبتدا - إِخْوَةٌ: خبر مفرد و مرفوع

إِنَّمَا يَخْشَى اللهَ مِنْ عِبَادِهِ **الْعُلَمَاءُ** (فاعل) از بین بندگان خداوند فقط دانشمندان از او می ترسند.

ریاضی ۹۸

﴿ إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا ... ﴾ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي تَرْجُمَةِ الْآيَةِ الْكَرِيمَةِ:

۱. ولیّ شما فقط الله است و رسول او و کسانی که ایمان آورده اند

۲. همانا ولیّ شما خداوند است و پیامبرش و هر کس ایمان بیاورد

۳. سرور شما بدون شکّ الله است و پیامبر و آن که ایمان آورده است

۴. به درستی که خداوند سرور شما است و رسول او و کسی که ایمان آورده است

● نکته: اگر خبر لیت و لعلّ فعل مضارع باشد به صورت التزامی ترجمه می شود.

لَيْتَ الْإِنْسَانَ يَفْهَمُ قَدْرَ حَيَاتِهِ. ← ای کاش انسان قدر زندگی اش را بفهمد.

اگر خبر لیت و لعلّ فعل ماضی باشد به صورت ماضی استمراری یا ماضی بعید ترجمه می شود.

لَيْتَنِي نَجَحْتُ فِي الْإِمْتِحَانِ. ← کاش من در امتحان قبول می شدم (قبول شده بودم).

عَيْنُ الصَّحِيحِ:

ریاضی ۹۸

۱. لیتنی رأیتُ جميعَ الكتبِ: کاش همه ی کتاب ها را ببینم!

۲. لعلّ الخیر قد نزل علينا: شاید خیر بر ما نازل شود!

۳. لیت الامتحان قد انتهى: کاش امتحان تمام شود!

۴. لعلّ الصبر يُنقِذنا: شاید پایداری نجاتمان دهد!

لعلّ حرف ترجّی است و در معنای " شاید و امید است " می باشد.

لیت حرف تمنّی است و گاهی بر آرزوی محال و گاهی بر آرزوی ممکن ولی دشوار دلالت دارد.

آرزوی محال (لا رجاء فی وقوعه) : لیت الشّبابَ یعود یوماً. کاش جوانی روزی بازگردد.

آرزوی ممکن ولی دشوار : لیت المذنبَ یتوب إلى الله. کاش گنهگار به سوی خدا بازگردد (توبه کند).

إِخْتَبِرْ نَفْسَكَ (۱) تَرِجِمْ هَاتَيْنِ الْإِیْتِنِ الْكَرِیْمَتَيْنِ.

۱. ﴿ فَهَذَا یَوْمُ الْبَعْثِ وَ لَکِنَّکُمْ کُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴾

پس این روز رستاخیز است ولی شما نمی دانستید.

هذا: مبتدا - یومٌ: خبر مفرد مرفوع بالضمّة - البعثِ: مضاف إليه - لکنّ: حرف مشبّه بالفعل (برای تکمیل ماقبل و رفع ابهام

- کم: اسم لکنّ - کنتم لا تعلمون: خبر لکنّ بصورت جمله - کنتم: فعل ناقص و اسمه " تم " بارز - لا تعلمون: خبر فعل

ناقص بصورت جمله - لا: حرف نفی - تعلمون: فعل و فاعله " و " بارز

تحلیل صرفی: اسم - تعداد - جنس - معرفه یا نکره - جامد مصدری یا غیر مصدر، مشتق و نوع آن (اسم تفضیل - اسم

مکان - اسم فاعل - اسم مفعول - اسم مبالغه) - معرب یا مبنی

تحلیل صرفی فعل تامّ: فعل و نوع آن (ماضی، مضارع، امر) - صیغه - ثلاثی مجرد (و مصدرش) یا مزید (حروف زائد -

باب - مصدر) - لازم یا متعدی - معلوم یا مجهول - معرب یا مبنی

تحلیل صرفی فعل ناقص: فعل ناقص و نوع - صیغه - ثلاثی مجرد یا مزید - معرب یا مبنی

البعث: اسم - مفرد - مذکر - معرّف بأل - مصدر - معرب

کنتم : فعل ماضٍ من الأفعال الناقصة - للمخاطبين - مجرد ثلاثي - افعال ناقصه در بحث لازم یا متعدی و معلوم یا مجهول هیچ جایی ندارند. - مبنی

تعلمون: فعل مضارع - للمخاطبين - مجرد ثلاثي - متعدّد - معلوم - معرب

۲. ﴿ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَتْهُمْ بُنْيَانٌ مَرصُوصٌ ﴾

قطعا خداوند کسانی را که در راهش منظم (صف به صف) می جنگند دوست دارد گویی آنها ساختمانی استوار هستند.

إِنَّ : حرف مشبّه بالفعل (برای تأکید بر کلّ عبارت - الجملة بأجمعها) - الله: اسم إِنْ - يُحِبُّ: خبر بصورت جمله فعلیه "

فعل و فاعله هو مستتر " - الَّذِينَ: مفعول به - يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا: جمله ی صله (در توضیح اسم موصول " الَّذِينَ "

آمده است.) - يُقَاتِلُونَ: فعل و فاعله " و " بارز - فِي سَبِيلِ : جارّ و مجرور - ه : مضاف إليه - صَفًّا: حال (قید حالت) - كَانَتْ: حرف مشبّه بالفعل (اینجا در مفهوم تشبیه به کار رفته است.) - هم : اسم كَانَتْ - بُنْيَانٌ: خبر مفرد - مَرصُوصٌ: صفت (نعت)

يُحِبُّ: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد (أ) من باب إفعال (أَحَبَّ - يُحِبُّ - أَحِبَّ - إحباب) - متعدّد

- معلوم - معرب

يُقَاتِلُونَ: فعل مضارع - للغائبين - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد (الف) من باب مفاعلة (قَاتَلَ - يُقَاتِلُ - قَاتِلٌ - مقاتلة "

قَاتِلٌ : مصدر دوم ") - متعدّد (مفعول مقدر: الكفّار) - معلوم - معرب

سبیل: اسم - مفرد - مذکر - معرّف بالإضافة - غیر مصدر - معرب

إِخْتَبِرَ نَفْسَكَ (۲) عَيَّنِ اسْمَ الحُرُوفِ المَشْبُهَةِ وَ خَبَرَهَا؛ ثُمَّ اذْكَرْ إِعْرَابَهُمَا.

عَيَّنَ : فعل و فاعله أنت مستتر (باب تفعیل) - اسم: مفعول به - الحروف : مضاف إليه - المشبّهة: صفت - خبر: معطوف -

ها : مضاف إليه - اذْكَرْ : فعل و فاعله أنت مستتر - إعراب : مفعول به - هما : مضاف إليه

۱. لَيْتَ فَضَلَ الرَّبِيعِ طَوِيلٌ فِي بَلَدِنَا لِأَنَّ الرَّبِيعَ قَصِيرٌ هُنَا.

ليت: حرف مشبّه بالفعل - فصل: اسم ليت و منصوب بالفتحة - طويل: خبر ليت مفرد و مرفوع بالضمّة

أَنَّ : حرف مشبّه بالفعل - الربيع: اسم أَنَّ و منصوب بالفتحة - قصير: خبر أَنَّ مفرد و مرفوع بالضمّة

۲. كَأَنَّ المُشْتَرِيَّ مُتَرَدِّدٌ فِي شِرَاءِ البِضَاعَةِ؛ وَلَكِنَّ البَائِعَ عَازِمٌ عَلَى بَيْعِهَا.

كَأَنَّ : حرف مشبّه بالفعل (در اینجا برای تخمین) - المشتري: اسم كَأَنَّ و منصوب بالفتحة - متردد: خبر كَأَنَّ مفرد و مرفوع

بالضمّة

لَكَنَّ : حرف مشبّه بالفعل (برای تکمیل ماقبل و رفع ابهام) - البائع : اسم لَكَنَّ و منصوب بالفتحة - عازم: خبر لَكَنَّ مفرد و

مرفوع بالضمّة

۳. إِبْحَثْ عَن مَعْنَى « العَصَاةِ » فِي المُعْجَمِ؛ لَعَلَّ الكَلِمَةَ مَكْتُوبَةٌ فِيهِ!

لعلّ: حرف مشبّه بالفعل (بر امید دلالت دارد) - الكلمة: اسم لعلّ و منصوب بالفتحة - مكتوبة: خبر لعلّ مفرد و مرفوع بالضمّة

بخش دوم حرف لای نفی جنس (لای ناسخه)

انواع لا:

حرف نفی، غیر عامل + فعل مضارع ← لاتذهّب

درمقام نفرین (دعا) + فعل ماضی ← لاعاشّ زنده مباد - لا سمحّ اللّهُ خدا نکند

حرف نهی، عامل جزم + فعل مضارع ← لا تذهّب (نرو)

حرف نهی + مضارع: لا یذهّب (مجزوم بالسکون) - لا تذهبوا (مجزوم بحذف النون) عامل جزم

لا یذهبّ سعیداً إلى طهران. نهی غایب - سعید نباید به تهران می رود / لا تذهبوا إلى طهران. نهی مخاطب - به تهران نروید. / لا أذهبّ إلى طهران. نهی متکلم - نباید به تهران بروم.

حرف عطف، غیر عامل ← ذهب علیّ لا سعید

حرف جواب، غیر عامل ← هل تخرّجت من الجامعة؟ - لا، ...

حرف نفی جنس ← عامل نصب اسم و رفع خبر لامیراث (اسم لا) أنفع من الأدب

لای نفی جنس + اسم نکره مبنی برفتحه - تنوین نمی گیره و بلافاصله بعد از لا میاد

اسم لای نفی جنس: اسم لای نفی جنس فقط به یک شکل می آید آن هم اسم ظاهر و ضمناً اسم ظاهری که حتماً اسم جنس و نکره هم باشد. و مبنی برفتحه (تنوین نمی گیرد) و بلافاصله بعد لا بیاید پس با این حساب بحث تقدیم و تأخیر خبر و اسم در اینجا هیچ جایگاهی ندارد و نمی توانیم بگوئیم:

لا في الصفّ تلميذًا. بلکه باید گفت: لا تلميذًا في الصفّ .

لای نفی جنس بر نفی کامل دلالت دارد.

و معادل " ما من " می باشد. لا رجل في الحديقة = ما من رجل في الحديقة.

رياضی و تجربی خارج ۹۹

عیّن ما يدلّ على نفي الشيء نفيًا كاملاً:

(۲) لا، أنت لا تكذب!

(۱) لا خير في الكذب!

(۴) لا الكذب أرغب فيه و لا الغيبة!

(۳) لا شرُّ أريد و لا فتنة!

☑ خبر حرف نافية للجنس (نفی جنس) به سه شکل می آید:

۱. مفرد ← لاسيفّ أقطع من الحق.

۲. جمله فعلیه ← لا أَحَدَ يَعِيشُ فِي هَذِهِ الْغَابَةِ.

۳. شبه جمله ← لا تَلْمِذًا فِي الصَّفِّ / لا رَجُلًا أَمَامَ الْغُرْفَةِ.

معمولاً خبر لای نفی جنس محذوف است مثل: لا حيلة! هیچ چاره‌ای نیست.

لا شگ! هیچ تردیدی نیست.

ریاضی ۹۸

عَيْنَ الصَّحِيحِ عَنِ «لَا» النَّافِيَةِ لِلْجِنْسِ:

(۲) لا الْعِزَّةَ إِلَّا لِرَبَّنَا الرَّحِيمِ الَّذِي لَهُ كُلُّ شَيْءٍ!

(۱) لِحَيَاءٍ وَ عِفَافٍ وَ أَدَبٍ إِلَّا لِعَقْلِ ثَابِتٍ!

(۴) لا شَعَبَ مِنْ شُعُوبِ الْعَالَمِ إِلَّا وَ لَهُ طَرِيقَةٌ لِلْعِبَادَةِ!

(۳) لا تُتَذَكَّرُ زَمَانٌ ذَهَابْنَا إِلَى تِلْكَ الْجَوْلَةِ الْعِلْمِيَّةِ!

صرفاً جهت اطلاع: اگر بر سر لای نفی جنس حرف جر وارد شود آن را از عمل باز می دارد:

جُهِدَكَ بِلا فائِدَةٍ. فائِدَةٌ: مجرور بحرف جر

لا نفی جنس إِلَّا: عبارت حصری لا شخص یساعدنی إِلَّا أَخِي

جز برادرم هیچ کسی به من کمک نمی کند

فقط برادرم به من کمک می کند

إِخْتِبَرِ نَفْسَكَ (۲) تَرْجِمْ هَذِهِ الْأَحَادِيثَ حَسَبَ قَوَاعِدِ الدَّرْسِ ثُمَّ عَيِّنِ اسْمَ لَا النَّافِيَةِ لِلْجِنْسِ وَ خَبَرَهَا:

تَرْجِم: فعل و فاعله أَنْتَ مستتر - هذه: مفعول به - الأحاديث: مشاراً إليه - قواعد: مضاف إليه - الدرس: مضاف إليه

عَيِّن: فعل و فاعله أَنْتَ مستتر - اسم: مفعول به - لا: مضاف إليه - النافية: صفت - للجنس: جارّ و مجرور - خبر:

معطوف - ها: مضاف إليه

۱. لا خَيْرَ فِي قَوْلٍ إِلَّا مَعَ الْفِعْلِ. هیچ خیری در گفتار نیست مگر همراه عمل (کردار)

لا: حرف نفی جنس - خیر: اسم لای نفی جنس - في قول: خبر بصورت شبه جمله " جارّ و مجرور " - الفعل: مضاف إليه

لای نفی جنس إِلَّا عبارت حصر دارد.

۲. لا جِهَادَ كَجِهَادِ النَّفْسِ. هیچ جهادی مانند جهاد نفس نیست.

لا: حرف نفی جنس - جِهَادَ: اسم لای نفی جنس - كَجِهَادِ: خبر بصورت شبه جمله " جارّ و مجرور " - النَّفْسِ: مضاف إليه

فِعَال: مصدر دوم باب مفاعلة هست " جِهَاد - حِسَاب - دِفَاع "

هر گردی گردو نیست:

لباس: جامد غیر مصدر - عِظَام: عظم " استخوان " جامد غیر مصدر - كِتَاب: جامد غیر مصدر

عظام : عظیم مشتق از مصدر عظمة / كِبَار: كَبِير مشتق از مصدر كَبَر - صِغار: صغیر مشتق از مصدر صَغَر - كِرَام: كَرِيم مشتق از مصدر كَرَم و كَرَامَة -

۳. لا لِيَأْسَ أَجْمَلُ مِنَ الْعَافِيَةِ. هیچ لباسی زیباتر از سلامتی نیست.

لا: حرف نفی جنس - لِيَأْسَ: اسم لای نفی جنس - أَجْمَلُ: خبر مفرد (اسم) - من العافية: جارّ و مجرور العافية = الصّحة = السّلامة

۴. لا فَقَرَ كَالْجَهْلِ وَ لا مِيرَاثَ كَالْأَدَبِ. هیچ فقری مانند نادانی و هیچ میراثی مانند ادب نیست.

لا: حرف نفی جنس - فَقَرَ: اسم لای نفی جنس - كَالْجَهْلِ: خبر بصورت شبه جمله " جارّ و مجرور " - لا: حرف نفی جنس - مِيرَاثَ: اسم لای نفی جنس - كَالْأَدَبِ: خبر بصورت شبه جمله " جارّ و مجرور "

۵. لا سَوْءَ أَسْوَأُ مِنَ الْكُذْبِ. هیچ بدی بدتر از دروغ نیست.

لا: حرف نفی جنس - سَوْءَ: اسم لای نفی جنس - أَسْوَأُ: خبر مفرد (اسم) - من الكذب: جارّ و مجرور
إِخْتَبِرْ نَفْسَكَ (۴) اِمْلًا الْفَرَاغَ فِي مَا يَلِي ثُمَّ عَيِّنْ نَوْعَ « لا » فِيهِ.

املاً: فعل و فاعله أنت مستتر - الْفَرَاغَ: مفعول به - فِي مَا: جارّ و مجرور - يَلِي: فعل و فاعله هو مستتر " جمله صله " (يَلِي - يَأْتِي - يَجِيءُ) - ثُمَّ: حرف عطف (جهت اطلاع) - عَيِّنْ: فعل و فاعله أنت مستتر - نَوْعَ: مفعول به - « لا »: مضاف إليه - فِيهِ: جارّ و مجرور

۱. ﴿ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴾ آیا کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند برابر هستند؟ لای نفی

إِسْتَوَى - يَسْتَوِي - اِسْتَوَى - اِسْتَوَى در باب افتعال تلفظ غلط: اُسْتَوَاء

يستوي: فعل - الَّذِينَ: فاعل " اسم ظاهر " - يعلمون: جمله صله " فعل و فاعله « و » بارز " - الذين: معطوف - لا يعلمون: جمله صله " فعل و فاعله « و » بارز

۲. ﴿ وَ لا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعاً... ﴾ گفتارشان تو را نباید غمگین کند زیرا ارجمندی، همه از آن خداست. لای نهی

يَحْزَنُ: لازم - غمگین می شود / يَحْزَنُ: متعدی - غمگین می کند

ك: مفعول به - قَوْلُ: فاعل " اسم ظاهر " - هم: مضاف إليه - إِنَّ: حرف مشبّه بالفعل (برای تأکید روی کلّ جمله) - الْعِزَّةَ: اسم إنّ - لله: خبر إنّ " شبه جمله (جار و مجرور) - جميعاً: قيد حالت

۳. ذلك الكتاب لا ريب فيه هدى للمتقين - البقرة ۲ - آن کتاب که هیچ تردیدی در آن نیست هدایتی برای پرهیزگاران است.

ذکر: مبتدا - الكتاب : مشار إليه - لا: حرف نفی جنس - ریب: اسم لای نفی جنس - فيه : خبر لای نفی جنس بصورت شبه جمله " جارّ و مجرور - هدیّ : خبر برای ذلک به صورت مفرد - للمتّقین : جارّ و مجرور

۴. لا إكراهَ فی الدّین. هیچ اجباری در دین نیست.

لای نفی جنس - إكراه: اسم لای نفی جنس - فی الدّین : خبر لای نفی جنس به صورت شبه جمله " جارّ و مجرور"

۵. لا تُطعموا المساکینَ ممّا لا تأکلونَ. به بیچارگان از آن نمی خورید ، نخورانید.

لا: نهی - تُطعموا: فعل و فاعله " و " - المساکینَ: مفعول به منصوب بالفتحة (جمع مکسّر) - ممّا: جارّ و مجرور - لا تأکلونَ: جمله صله - لا: نفی - تأکلونَ: فعل و فاعله " و " بارز

التمارين

التمرین الأول: صَع في الفِراغِ كَلِمَةً مُناسِبَةً لِلتَّوضِيحَاتِ التَّالِيَةِ مِنْ مُعْجَمِ الدَّرْسِ.

۱. ال --- عُنْصُرٌ فِلْزِيٌّ كَالْحَدِيدِ مُوَصَّلٌ لِلْحَرَارَةِ وَ الْكَهْرَبَاءِ. نُحَاسٌ : مس

۲. ال --- مادّةٌ حمراءُ من جسمِ الحَيوانِ تُصنَعُ منه أطعمَةٌ.

لحمٌ : گوشت جمعهُ: لُحومٌ - تُصنَعُ : جمله وصفیه برای مادّة

۳. ال --- خَيْطٌ أبيضٌ في الجِسمِ يَجري فيه الحِشُّ.

عَصَبٌ : رگ - پی أبيضٌ : صفت - يَجري ... : جمله وصفیه برای خيط

۴. ال --- قِسمٌ قويٌّ مِنَ الجِسمِ عليه لحمٌ.

عظمٌ : استخوان جمعهُ عِظامٌ - عليه لحمٌ جمله وصفیه برای قِسمٌ - عليه : خبر مقدّم - لحمٌ : مبتدا مؤخّر

۵. ال --- تُرابٌ مُختَلِطٌ بالماءِ.

طينٌ : گِل (اسم جنس - گِل - گِل ها) - جمع طينة - جمع ديگرش اُطيان - ترابٌ : خبر مفرد جمعهُ : أتربة - تربة

التمرین الثاني: اسْتَخْرِجْ مِمَّا يَلِي الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

۱. دَوَاؤُكَ فَيْكَ وَ مَا تُبْصِرُ وَ دَاؤُكَ مِنْكَ وَ لَا تَشْعُرُ

المُبْتَدَأُ و إعرابه: دواء : مبتدا و مرفوع بالضمة - فيك : خبر " شبه جمله " - ما (لا) : حرف نفی - داء: مبتدا و مرفوع بالضمة - منك: خبر " شبه جمله "

۲. أَ تَزْعُمُ أَنَّكَ جِرْمٌ صَغِيرٌ وَ فَيْكَ انْطَوَى الْعَالَمُ الْأَكْبَرُ

اسم التّفْضِيلِ وَ مَحَلُّ الإِعْرَابِ (نقش) : الأَكْبَرُ - محلّ إعرابي : صفت (نعت) و مرفوع بالضمة

۳. النَّاسُ مِنْ جِهَةِ الْآبَاءِ أَكْفَاءُ أَبُوهُمُ آدَمُ وَ الْأُمُّ حَوَاءُ

الخَبَرُ وَ إِعْرَابُهُ أَكْفَاءُ: خبر مفرد و مرفوع بالضمة - آدم: خبر مفرد و مرفوع بالضمة - حواء: خبر مفرد و مرفوع بالضمّة

۴. وَ قَدَّرُ كُلُّ امْرِئٍ مَا كَانَ يُحْسِنُهُ وَ لِلرِّجَالِ عَلَى الْأَفْعَالِ أَسْمَاءُ

الْجَمْعُ الْمَكْسَرُ الرِّجَالُ - الْأَفْعَالُ - أَسْمَاءُ

۵. فَفُزَ بِعِلْمٍ وَ لَا تَطْلُبُ بِهِ بَدَلًا فَالنَّاسُ مَوْتَى وَ أَهْلُ الْعِلْمِ أَحْيَاءُ

فعل مضارع للنهي: لا تطلب موتى متضاد أحياء

۶. أَيُّهَا الْفَاخِرُ جَهْلًا بِالنَّسَبِ إِنَّمَا النَّاسُ لِأُمَّ وَ لِأَبٍ

اسم الفاعل: الفاجر

۷. هَلْ تَرَاهُمْ خُلِقُوا مِنْ فِصَّةٍ أَمْ حَدِيدٍ أَمْ نُحَاسٍ أَمْ ذَهَبٍ

الفِعْلَ الْمَجْهُولَ: خُلِقُوا فعل و فاعله محذوف و نائب فاعله " و " بارز

۸. بَلْ تَرَاهُمْ خُلِقُوا مِنْ طِينَةٍ هَلْ سِوَى لَحْمٍ وَ عَظْمٍ وَ عَصَبٍ

الفِعْلَ الْمُضَارِعَ: ترى " فعل و فاعله أنت مستتر

۹. إِنَّمَا الْفَخْرُ لِعَقْلِ ثَابِتٍ وَ حَيَاءٍ وَ عَفَافٍ وَ آدَبٍ الْجَارُ وَ الْمَجْرُورُ: لعقلٍ

(۳) اَمَلًا الْفِرَاقَ فِي تَرْجَمَةِ مَا يَلِي؛ ثُمَّ عَيَّنَ نَوْعَ «لَا» فِيهِ.

املاً: فعل و فاعله أنت مستتر - الفراق: مفعول به - في ترجمته: جارّ و مجرور - ما: مضاف إليه - يلي (يأتي - يجيء) : فعل و فاعله هو مستتر " جمله صله " - ثمّ: حرف عطف (صرفاً جهت اطلاق) - عيّن: فعل و فاعله أنت مستتر - نوع: مفعول به - " لا " : مضاف إليه - فيه: جارّ و مجرور

۱. ﴿ وَ لَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ ﴾

و کسانی که غیر خدا را فرا می خوانند (می پرستند) دشنام ندهید، که به خدا دشنام دهند.

لا تسبوا: فعل مضارع للنهي - الذين: مفعول

۲. ﴿ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ ﴾

ای پیامبر، کسانی که در کفر شتاب می ورزند تو را نباید غمگین کنند . لای نهی - الذين: فاعل

يَحْزَنُ: لازم - اندوهگین می شود - يَحْزَنُ: متعدی - اندوهگین می کند

۳. ﴿ رَبَّنَا وَ لَا تُحْمَلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ ﴾ پروردگارا، آنچه توانش را هیچ نداریم بر ما تحمیل (بار) نکن.

لا تُحْمَلْ: لای نهی - لا طاقه...: لای نفی جنس - طاقه: اسم لا - لنا: خبر لا

رَبّ: منادای مضاف (درس پنجم) - نا: مضاف إليه - لا تُحْمَلُ: فعل دو مفعولی - نا: مفعول به اول - ما: مفعول به دوم

۴. لا يَرْحَمُ اللَّهُ مَنْ لا يَرْحَمُ النَّاسَ خدا رحم نمی کند به کسی که به مردم رحم نمی کند.

هر دو لا: نفی - مَنْ: مفعول به - النَّاسَ: مفعول به - لا يَرْحَمُ النَّاسَ: جمله صله

۵. یا حبیبی، لا شيءَ أجملُ من العفو عند القدرة. ای دوست من، هیچ چیزی زیباتر از بخشش به هنگام توانایی نیست.

حبیب: منادای مضاف - لا: حرف نفی جنس - شيء: اسم لای نفی جنس - أجملُ: خبر مفرد (اسم) - القدرة: مضاف إليه

التمرین الرابع: تَرْجِمِ الْأَحَادِيثَ النَّبَوِيَّةَ ثُمَّ عَيِّنِ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

۱. كُلُّ طَعَامٍ لا يُذَكَّرُ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ، ... لا بَرَكَةَ فِيهِ. نَائِبَ الْفَاعِلِ: اسم - نَوْعَ لا: حرف نفی - حرف نفی جنس

هر غذایی که نام خدا بر آن برده نمی شود،... هیچ برکتی در آن نیست.

فیه: خبر لای نفی جنس " شبه جمله " - طعام: جمعه أطيمة

۲. لا تَجْتَمِعُ خَصَلَتَانِ فِي مُؤْمِنٍ: الْبُخْلُ وَ الْكِبْذُ.

الْجَائِرُ وَ الْمَجْرُورُ: فِي مُؤْمِنٍ - الْفَاعِلِ وَ إِعْرَابُهُ: خَصَلَتَانِ - مَرْفُوعٌ بِالْفِ فرعى - نَوْعَ الْفِعْلِ: مضارع منفى

دو خصلت در یک مؤمن جمع نمی شوند: بُخْلُ و دروغ گویی الْبُخْلُ: بدل (صرفاً جهت اطلاع)

۳. لا تَغْضَبُ فَإِنَّ الْغَضَبَ مَفْسَدَةٌ. نَوْعَ الْفِعْلِ: فعل مضارع للتهي - اسمَ الْحَرْفِ الْمُسَبَّهِ بِالْفِعْلِ وَ حَبْرَةَ وَ إِعْرَابُهُمَا:

الغضب " اسم إنّ منصوب بالفتحة - مفسدة: خبر مفرد و مرفوع بالضمّة

خشمگین نشو زیرا (چرا که) خشم مایه ی تباهی است.

۴. لا فَقْرَ أَشَدُّ مِنَ الْجَهْلِ وَ لا عِبَادَةَ مِثْلُ التَّفَكُّرِ. المضاف إليه: التَّفَكُّرُ - و نوع لا: حرف نفی جنس

فقر، عبادت: اسم لای نفی جنس - أَشَدُّ، مثل: خبر مفرد و مرفوع بالضمّة

هیچ فقری سخت تر از نادانی و هیچ عبادتی مانند تفکر نیست.

۵. لا تَسَبُّوا النَّاسَ فَتَكْتَسِبُوا الْعِدَاةَ بَيْنَهُمْ. به مردم دشنام ندهید. نوع لا: حرف نهی - مضادّ عداوة: صداقة

چرا که (که در غیر این صورت) دشمنی را در میان آنها کسب می کنید. / العداوة: مفعول به

۶. لا تُمَيِّتُوا الْقُلُوبَ بِكَثْرَةِ الطَّعَامِ وَ الشَّرَابِ فَإِنَّ الْقَلْبَ يَمُوتُ كَالزَّرْعِ إِذَا كَثُرَ عَلَيْهِ الْمَاءُ.

دل ها را با زیادی غذا و نوشیدنی نمیرانید چرا که قلب مانند کشت می میرد آنگاه که آب بر آن زیاد شود.

نوع لا: حرف نهی - القلوب: مفعول به و منصوب بالفتحة - الطَّعَامِ: مضاف إليه و مجرور بالكسرة - القلب: اسم إنّ و

منصوب بالفتحة - الزَّرع: مجرور بحرف جرّ بالكسرة - الماء: فاعل و مرفوع بالضمّة (اسم ظاهر)

فَعَلَ: لازم - كَثُرَ - بَعُدَ - قَرَبَ - شَرَفَ - كَرَمَ - عَظُمَ

۷. حُذُوا الْحَقَّ مِنْ أَهْلِ الْبَاطِلِ وَ لَا تَأْخُذُوا الْبَاطِلَ مِنْ أَهْلِ الْحَقِّ كَوْنُوا نُقَادَ الْكَلَامِ.

(سخن) حَقَّ را از اهل باطل بگیرد (بپذیرد) و (سخن) باطل را از اهل حق نگیرد (نپذیرد) نقد کنندگان سخن باشید.

نوع لا : حرف نهی - الحق: مفعول به - الباطل: مضاف إليه - الباطل: مفعول به - اهل : مجرور بحرف جرّ - الكلام : مضاف إليه

نُقَاد : خبر فعل ناقص مفرد و منصوب - نُقَاد : اسم فاعل " ناقد "

التمرین الخامس: لِلتَّرْجَمَةِ

ثلاثی مجرد

جَلَسَ: نشست	جَلَسْنَا: نشستیم	لَا تَجْلِسُوا: نشینید	الجالس: نشسته	اجلسن: بنشینید
ماضی - للغائب	ماضی للمتكلم مع الغير	مضارع للنهي للمخاطبين	اسم فاعل	امر - للمخاطبات

ثلاثی مزید - باب إفعال

أَجَلَسَ: نشانید	أَجَلَسَ: نشان	لَا تُجَلِسُوا: نشان	لَمْ يُجَلِسُوا: نشانند (نشانده اند)	سَيُجَلِسُ: خواهد نشان
ماضی - للغائب	امر - للمخاطب	مضارع للنهي - للمخاطبة	لم + مضارع: ماضی منفی ساده یا نقلی / للغائبين	مضارع للمستقبل - للغائب

ثلاثی مجرد

عَلِمَ: دانست	قَدِ عَلِمْتَ: دانسته ای	لَمْ أَعْلَمْ: ندانستم (ندانسته ام)	إِعْلَمَ: بدان	لَا يَعْلَمُ: نمی داند
ماضی - للغائب	قد + ماضی: ماضی نقلی / للمخاطب	لم + مضارع: ماضی منفی ساده یا نقلی - للمتكلم وحده	امر - للمخاطب	مضارع منفی - للغائب

ثلاثی مزید - باب تفعیل

عَلَّمَ: یاد داد	قَدِ يُعَلِّمُ: گاهی یاد می دهد	لَنْ يُعَلِّمَ: یاد نخواهد داد (هرگز یاد نمی دهد)	أَعْلَمُ: یاد می دهم	لِيُعَلِّمَ: باید یاد بدهد
ماضی - للغائب	قد + مضارع: گاهی ... / للغائب	لن + مضارع: آینده منفی / للغائب لن أذهب = سوف لا أذهب	مضارع - للمتكلم وحده	لام امر + مضارع غائب یا متكلم: باید / للغائب

ثلاثی مجرد

قَطَعَ: برید	قَطَعَ: بریده شد	كَانَا يَقْطَعَانِ: می بریدند	المَقْطُوع: بریده شده	لا تَقْطَع: بُر
ماضی - للغائب	ماضی مجهول - للغائب	كَانَ + مضارع: ماضی استمراری / للغائبین	اسم مفعول	مضارع للنهي - للمخاطب

ثلاثی مزید - باب انفعال

إِنْقَطَعَ: بریده شد	ما انْقَطَعَ: بریده نشد	سَيَنْقَطِعُ: بریده نخواهد شد	الْإِنْقِطَاع: بریده شدن	لَنْ يَنْقَطِعَ: بریده نخواهد شد
ماضی - للغائب	ماضی منفی - للغائب / ما انقطع = لم ينقطع	مضارع مستقبل - لِالْغَائِبِ	مصدر	مضارع مستقبل منفی = سوف لا ينقطع

ثلاثی مجرد

عَفَرَ: آمرزید	قد عَفَرَ: آمرزیده است	لا يُعْفَرُ: آمرزیده نمی شود	المغفور: آمرزیده شده	الغفَّار: بسیار آمرزنده
ماضی - للغائب	قد + ماضی: ماضی نقلی / للغائب	مضارع منفی مجهول - لِالْغَائِبِ	اسم مفعول	اسم مبالغه

ثلاثی مزید - باب استفعال

إِسْتَعْفَرَ: آمرزش خواست	قد اسْتَعْفَرْتُم: آمرزش خواسته اید	الاسْتِعْفَار: آمرزش خواستن	لا يَسْتَعْفِرُونَ: آمرزش نمی خواهند	أَسْتَعْفِرُ: آمرزش می خواهم
ماضی - للغائب	قد + ماضی: ماضی نقلی / للمخاطبين	مصدر	مضارع منفی - لِالْغَائِبِينَ	مضارع - للمتکلم وحده

التمرین السادس: عَيِّنِ اسْمَ الْفَاعِلِ، وَ اسْمَ الْمَفْعُولِ، وَ اسْمَ الْمَبَالِغَةِ، وَ اسْمَ الْمَكَانِ وَ اسْمَ التَّفْضِيلِ فِي هَذِهِ الْعِبَارَاتِ؛
ثُمَّ عَيِّنِ تَرْجَمَةَ الْكَلِمَاتِ الْحَمْرَاءِ.

۱. ﴿ سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى ﴾ پاک است آن [خدایی] که بنده اش را
شبانه از مسجد الحرام تا مسجد الاقصى حرکت داد.

المسجد: اسم مکان - الأقصى: اسم تفضیل

۲. ﴿ وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ﴾ و با آنان با [شیوه ای] که نکوتر است بحث کن. قطعاً پروردگارت به [حال] کسی که از راهش گم شده، داناتر است.

أحسن، أعلم: اسم تفضیل

۳. ﴿ يَقُولُونَ بِأَفْوَهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴾ با دهان هایشان (زبان هایشان) چیزی را می گویند که در دل هایشان نیست و خدا به آنچه پنهان می کنند داناتر است. أعلم : اسم تفضیل

۴. ﴿ وَ مَا أُبْرِيءُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَجِمَ رَبِّي ﴾ و نفسم را بی گناه نمی شمارم؛ زیرا نفس، بسیار دستور دهنده به بدی است؛ مگر اینکه پروردگارم رحم کند. أمارة : اسم مبالغة

۵. ﴿ قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴾ به راستی که مؤمنان رستگار شده اند؛ همانان که در نمازشان فروتن اند. المؤمنون ، خاشعون : اسم فاعل

۶. ﴿ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ كَفْتَنَد: هیچ دانشی نداریم؛ قطعاً تو بسیار دانای نهان ها هستی.

عَلَّام : اسم مبالغة

۷. ﴿ وَ أَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ وَ نِيكِي كُنِيد؛ زیرا خدا نیکوکاران را دوست می دارد.

المُحْسِنِينَ : اسم فاعل

۸. ﴿ وَ جَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا وَ آسْمَانَ رَا سَقْفِي نَگه داشته شده قرار دادیم. محفوظا: اسم مفعول

التمرین السابع - ضَع فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً.

۱. سُئِلَ الْمُدِيرُ: أَمَا فِي الْمَدْرَسَةِ طَالِبٌ؟ فَجَابَ: « طَالِبٌ هُنَا ». لَأَنَّ - لا - فَإِنَّ

طالب : اسم نکره و مبني على الفتح - پس لای نفی جنس نیاز دارد.

۲. حَضَرَ السِّيَاحُ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ؛ الدَّلِيلَ لَمْ يَحْضُرْ. أَنْ - لَكِنَّ - لَعَلَّ

با توجه به مفهوم عبارت : گردشگران در سالن فرودگاه حضور یافتند ولی راهنما حضور نیافته است.

۳. هَذَا التَّمْرِينُ سَهْلٌ وَ أَكْثَرَ الرُّمَلَاءِ خَائِفُونَ. لَيْتَ - إِنَّ - لَكِنَّ

با توجه به مفهوم عبارت : این تمرین آسان است ولی بیشتر هم کلاسی ها بیمناک اند.

۴. قَالَ الْمُدِيرُ: طَالِبٌ رَاسِبٌ فِي الْإِمْتِحَانَاتِ. لا - لَنْ - لَمْ

طالب : اسم نکره و مبني على الفتح - پس لای نفی جنس نیاز دارد. ضمناً " لن و لم " فقط بر فعل مضارع وارد می شوند.

۵. تَمَنَّى الْمُزَارِعُ: « الْمَطَرُ يَنْزِلُ كَثِيرًا! » كَأَنَّ - لَأَنَّ - لَيْتَ

با توجه به " تمنى : آرزو کرد " پاسخ درست " لیت " می باشد.

۶. أَلَا تَعْلَمُ الصَّبْرَ مِفْتَاحَ الْفَرْجِ؟

لكنَّ - أنَّ - لا

آیا نمی دانی که صبر کلید گشایش است؟

۷. لِمَاذَا يَبْكِي الطِّفْلُ؟ جَائِعٌ.

أنَّه - لأنَّه - ليت

چرا کودک گریه می کند؟ چون او گرسنه است.

التمرين الثامن- صَغُ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةٌ مُنَاسِبَةٌ.

۱. اِعْلَمُوا أَنَّ النَّاسَ اِلَيْكُمْ مِنْ نِعَمِ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ.

حوائج - حوائج - حوائج اسم آن باید منصوب باشد.

۲. اِنَّ اَحْسَنَ الْحَسَنِ الْحَسَنُ.

الْخُلُقُ - الخُلُقُ - الخُلُقِ خبر آن باید مرفوع باشد.

۳. ﴿ فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ وَ اسْتَغْفِرْ لِدُنْيِكَ ﴾

حَقٌّ - حَقًّا - حَقٌّ خبر آن باید مرفوع باشد.

۴. ﴿ وَ اَوْفُوا بِالْعَهْدِ اِنَّ كَانَ مَسْئُولًا ﴾

العهدُ - العهْدُ - العهدِ اسم آن باید منصوب باشد.

۵. ﴿ اِنَّ رَحْمَتَ اللّٰهِ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴾

قَرِيبٌ - قَرِيبًا - قَرِيبٍ خبر آن باید مرفوع باشد.

۶. ﴿ وَ اسْتَغْفِرُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ رَحِيمٌ ﴾

غَفُورٌ - غَفُورًا - غَفُورٍ خبر آن باید مرفوع باشد.

توجه : رحيم صفت نيست بلکه خبر دوم آن مي باشد چون امکان جابجائي وجود دارد " اِنَّ اللّٰهَ رَحِيمٌ غَفُورٌ " و امکان جابجائي مساوي است با تکرار نقش و ردّ ترکیب وصفی.

۷. لَيْتَ الْمُسَافِرِ الْيَوْمَ!

واصِلٌ - واصِلًا - واصِلٍ خبر لیت باید مرفوع باشد.

درس اول عربی دوازدهم - در کنکور ۹۸ - ۹۹ - ۱۴۰۰

۱- «أصيبت الشعوب المختلفة في دينهم بالخرافات على مرّ العصور، ولكنّ الأنبياء بيّنوا لهم الدّين الحقّ!»: عمومي انساني خارج ۹۸

(۱) در گذر زمان دين ملتّهای مختلف به خرافه های آميخته شد، امّا پیامبران آنها دين حق را برايشان بيان کردند!

(۲) ملل مختلفی دينهايشان به خرافه های در طول زمانها آميخته گرديد، وليکن بيان دين حق، توسط پیامبران بود!

(۳) با گذشت عصرها، ملتّهای مختلف در دين خود دچار خرافات شدند، امّا پیامبران دين حق را برای آنها روشن کردند!

(۴) ملتّهای مختلفی در دين خود، با گذر زمان دچار خرافه گرديدند، ولی پیامبران دين حق را برايشان آشکار می کردند!

۲- «لا قُوَّةَ تَقْدِرُ أَنْ تُنْقِذَنَا مِنْ خِرَافَاتِ نَعِيشٍ مَعَهَا إِلَّا التَّفَكُّرُ!»: تجربی ۹۸

- (۱) هیچ نیرویی که بتواند زندگی ما را از خرافه‌هایی که به آن زنده ایم، برهاند، جز اندیشه نیست!
- (۲) جز تفکر، قدرتی نیست که قادر باشد ما را نجات بدهد از اینکه با خرافات زندگی نمائیم!
- (۳) فقط قدرت اندیشیدن است که می‌تواند ما را از خرافه‌هایی نجات دهد که با آن زنده ایم!
- (۴) نیرویی که می‌تواند ما را از خرافاتی که با آن زندگی می‌کنیم، رها سازد، فقط تفکر است!

۳- «لَا شَيْءَ أَحْسَنُ مِنَ النَّقُوشِ وَ الرَّسُومِ وَ التَّمَاثِيلِ لِيُشَجِّعَنَا إِلَى كَشْفِ الْحَضَارَاتِ الْقَدِيمَةِ!»: هنر ۹۸

- (۱) هیچ چیزی بهتر از نقوش و نقاشیها و مجسمه‌ها نیست برای اینکه ما را به کشف تمدنهای قدیم تشویق کند!
- (۲) چیزی بهتر از نقوش و رسمها و تمثالها وجود ندارد که ما را به یافتن تمدنهای قدیم ترغیب کرده باشد!
- (۳) هیچ چیزی نیست که بهتر از نقوش و نقاشیها و تندیسها ما را به کشف تمدنهای قدیم تشویق کند!
- (۴) چیزی نیست که ما را به کشف تمدنهای قدیم بهتر از نقوش و نقاشیها و تمثالها ترغیب کرده باشد!

۴- عَيْنَ الصَّحِيحِ (بِالنَّظَرِ إِلَى تَأْكِيدِ الْجُمْلَةِ): ریاضی خارج کشور ۹۸

- (۱) إِنَّ الْفَخْرَ لِلْإِنْسَانِ الَّذِي لَهُ عَقْلٌ ثَابِتٌ: فخر برای انسانی است که بی‌گمان دارای عقلی ثابت است!
- (۲) إِنَّ وَعَاءَ الْعِلْمِ لَا يَضِيقُ بَكَلٍّ مَا جُعِلَ فِيهِ: بطور قطع ظرف علم با هر آنچه در آن قرار داده شود، تنگ نمی‌شود!
- (۳) إِنَّ النَّاسَ يَمْرُونَ بِجَوَارِ الْأَشْجَارِ الَّتِي يَنْتَفِعُونَ بِهَا: مردم از کنار درختانی که از آنها سود می‌برند، قطعاً عبور می‌کنند!
- (۴) إِنَّ غُصُونَ بَعْضِ الْأَشْجَارِ تَنْكَسِرُ مِنْ ثِقَلِ وَزْنِ ثَمَارِهَا: شاخه‌های برخی درختان از سنگینی وزن میوه‌هایش بدون شک شکسته می‌شود!

۵- عَيْنَ الصَّحِيحِ: ریاضی ۹۸

- (۱) لَيْتَنِي رَأَيْتُ جَمِيعَ الْكُتُبِ: کاش همه کتابها را ببینم!
- (۲) لَعَلَّ الْخَيْرَ قَدْ نَزَلَ عَلَيْنَا: شاید خیر بر ما نازل شود!
- (۳) لَيْتَ الْامْتِحَانِ قَدْ انْتَهَى! کاش امتحان تمام شود!
- (۴) لَعَلَّ الصَّبْرَ يُنْقِذُنَا! شاید پایداری نجاتمان دهد!

۶- «لَيْتَ الطَّلَّابِ يَعْرِفُونَ أَنَّ الطَّالِبَ الْمَجْتَهِدَ يَقْدِرُ أَنْ يُعَوِّضَ قَلَّةَ اسْتِعْدَادِهِ بِالْإِجْتِهَادِ!»: اختصاصی انسانی خارج کشور ۹۸

- (۱) شاید دانشجویان بدانند که دانشجوی کوشا می‌تواند کم بودن استعدادش را با تلاش جبران نماید!
- (۲) ای کاش دانش آموزان بدانند که دانش آموز کوشا می‌تواند کمی استعدادش را با تلاش جبران کند!
- (۳) شاید دانش آموزان بفهمند که دانش آموز تلاشگر توانایی دارد که کم بودن استعداد را با تلاش جبران نماید!
- (۴) ای کاش دانشجویان می‌فهمیدند که دانشجوی تلاشگر توانمند است که کمی استعدادش را با تلاش جبران کند!

۷- «ما تَزِيدُ صَبْرَنَا فِي أُمُورٍ لَا طَاقَةَ لَنَا بِهَا، هُوَ الْإِيمَانُ بِاللَّهِ!»: عمومی انسانی داخل ۹۸

- (۱) آنچه صبر ما را در اموری که هیچ توانی برای آنها نداریم، می افزاید، همان ایمان به الله است!
- (۲) صبر ما در کارهایی که طاقتش در ما نیست، زیاد نمی شود، بلکه آن در ایمان به الله است!
- (۳) صبر در کارهایی که توان آنها در ما نیست قدرت ما را زیاد نمی کند، بلکه آن ایمان به خداست!
- (۴) چیزی که صبر ما را می افزاید، اموری است که هیچ طاقت آن را نداریم که همان ایمان به خداست!

۸- «كُلُّ النَّاسِ سِوَاءٌ وَ مَا هُمْ سِوَى لَحْمٍ وَ عِظْمٍ وَ عَصَبٍ لَآمٍّ وَ لَأَبٍ، وَ الْجَهَّالُ يَفْتَخِرُونَ بِنَسَبِهِمْ!»: اختصاصی انسانی داخل ۹۸

- (۱) همه مردم برابرند و جز گوشت و استخوان و پی از یک پدر و مادر نیستند، در حالی که نادانان به نسب خود افتخار می کنند!
- (۲) همه مردم با هم برابرند و چیزی جز گوشت و استخوان و پی از پدر و مادرشان نیستند، حال آنکه نادان مفتخر به نژاد خود است!
- (۳) مردم همگی با هم برابرند و جز گوشت و استخوان و عصبی از پدر و مادرشان نیستند، اما نادان به نسب خود فخر می فرود!
- (۴) مردم همگی یکی هستند از گوشت و استخوان و عصب و از یک پدر و مادر، اما نادانان به نژاد خود افتخار می کنند!

۹- «كاش همه شهرهای کشورم را می دیدم»: ریاضی خارج کشور ۹۸

- (۱) لعلني أشاهد مدن بلادِي جميعًا!
- (۲) ليتني أنظر كلَّ المدن في بلادِي!
- (۳) لعلني كنت أنظر مدن بلادِي كلها!
- (۴) ليتني كنت أشاهد جميعَ مدن بلادِي!

۱۰- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْجِزءِ الَّذِي قَدْ أُكِّدَ: هنر ۹۸

- (۱) إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ! (الله)
- (۲) إِحْمِنِي مِنَ الْحَادِثَاتِ حَمَائِمًا! (ضمير الياء)
- (۳) حَذَّرْتَنِي تَجَارِبُ الْحَيَاةِ تَحْذِيرًا! (تجارب الحياة)
- (۴) إِنَّ الْعِلْمَ يَرْفَعُ الْإِنْسَانَ وَ يُكْرِمُهُ! (الجملة بأجمعها)

۱۱- عَيْنِ مَا لَا نَجُوعُ وَقَوْعَهُ: زبان خارجه ۹۸

- (۱) لعلَّ الفوز حليفك في الدنِّيا!
- (۲) كأنَّ الخير ينزل عليك قريبًا!
- (۳) ليت النَّجَاحُ يَتَحَقَّقُ فِي حَيَاتِكَ!
- (۴) يَدَّعِي أَنَّهُ كَرِيمٌ لَكِنَّ الْوَاقِعَ لَا يُؤَيِّدُ ذَلِكَ!

۱۲- عَيْنِ مُضَارَعًا لِيَسَّ مَعَادَلًا لِلتَّزَامِي الْفَارِسِي: ریاضی ۹۸

- (۱) أمرنا بأن لا نغضب، ولكننا نغضب، و هذا الأمر شائع بيننا!
- (۲) لعلَّ الإنسان يعرف الحضارات من خلال الكتابات و التماثيل!
- (۳) كأنَّ هذا الجبل أعلى من بقية الجبال، ليتني أصدع إلى رأسه!
- (۴) ليتنا نقرأ آراء عدَّة كُتَّاب حول هذا الموضوع لنأخذ نتيجة صحيحة!

۱۳- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنِ «لَا» النَّافِيَةِ لِلْجِنْسِ: رِیاضی ۹۸

- (۱) لَاحِیاءٌ وَ عَفافٌ وَ أَدبٌ إِلَّا لِعَقْلِ ثابِت! (۲) لَا العِزَّةَ إِلَّا لِرَبِّنا الرَّحِیمِ الَّذِی لَهُ کُلُّ شِیْءٍ!
(۳) لَا أَتَذَكَّرُ زَمَانَ ذَهَابنا إلی تِلْکَ الجَوْلَةِ العِلْمِیَّةِ! (۴) لَا شَعَبَ مِنْ شَعُوبِ العالِمِ إِلَّا وَ لَهُ طَریقَةُ لِلعِبادَةِ!

۱۴- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنِ «لَا» النَّافِيَةِ لِلْجِنْسِ: اِختِصاصی انسانی خارج کشور ۹۸

- (۱) لَا الیومَ کِیومَ البعثِ، لَا نَعْلَمُ أسرارَهُ! (۲) لَا فِقرًا أَسوَأُ مِنَ الجِهلِ، یفِنی عَمَرنا!
(۳) لَا فَصلٌ کالربیعِ، الأشجارُ فیهِ نَضرة! (۴) لَا قِدرَةَ أَقوی مِنَ العَقْلِ لِحَلِّ مِشاکلنا!

۱۵- عَيْنِ الْکَلِمَةِ الَّتِی تَکْمِلُ جُمْلَةً ما قَبْلُها : تَجربی ۹۸

- (۱) إِنَّ العِلْمَ أَحسَنُ مِنَ المَالِ ، (۲) نَعْلَمُ أَنَّ لِلعالِمِ أَصْدِقاءَ کَثِیرِینَ،
(۳) وَلَکِنَّ لِصاحبِ المَالِ أَعْداءَ کَثِیرِینَ، (۴) هَذا هُوَ الفِرقُ بَینَ العِلْمِ وَ المَالِ!

۱۶- عَيْنِ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَکاتِ الْکَلِماتِ: هِنر ۹۸

- (۱) أَمْرُهُمْ ذُو القَرَنِینِ بِأَنَّ یَأْتُوا بِالْحَدِیدِ وَ النُّحاسِ!
(۲) مَنْ لَا یَسْتَمَعُ إلی الدَّرِیسِ جَیِّدًا یَرْسُبُ فی الامْتِحانِ!
(۳) عَلَّقَ إِبْراهِیمُ (ع) الفَأْسَ عَلی کَتِفِ اصْغَرِ الأصْنامِ!
(۴) أَتَذَكَّرُ خِیامَ الحُجَّاجِ فی مَنیَ وَ عَرَفاتِ وَ رَمَیَ الجَمَراتِ!

۱۷- عَيْنِ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَکاتِ الْکَلِماتِ: زَبانِ خارِجِه ۹۸

- (۱) لَمَّا رَجَعَ النَّاسُ شَاهِدُوا أَصْنامَهُمْ مُکسَّرَةً!
(۲) الْکَأْسُ رُجاجةٌ یُشْرَبُ فیها المَاءُ أَوِ الشَّایُ أَوِ القَهوَةُ!
(۳) إِزْدادَتْ هَذهِ الخُرَافاتُ فی أَدیانِ النَّاسِ عَلی مَرِّ العُصُورِ!
(۴) قَرَّرَ أَرْبَعَةُ طُلَّابٍ أَنْ یَغِیبُوا عَنِ الامْتِحانِ فَاتَّصَلُوا بِالْأَسْتاذِ!

۱۸- « لَا شَکَّ أَنَّ کِیْفِیَّةَ اسْتِعْمالِ الأعْشابِ الطَّبیَّةِ عِنْدَ الحِیواناتِ الصَّحْراویةِ وَ الطَّیورِ، قَدْ ساعَدتِ الْإِنسانَ فی صُنْعِ الأدویةِ! »

عمومی انسانی ۹۹

- (۱) چگونگی بکارگیری گیاهان طبی نزد حیوانات صحرائی و پرندگان، بدون شک به انسان در ساختن داروها کمک کرده است!
(۲) چگونگی بکارگرفتن گیاهان پزشکی در حیوانات بیابانی و پرندگان، بلاشک به انسان در ساخت داروها کمک کرده بود!
(۳) بدون شک نحوه کاربرد گیاهان دارویی نزد حیوانات و پرندگان صحرائی، به انسان در پیدایش داروها یاری رسانده است!
(۴) بلاشک نحوه کاربرد گیاهان پزشکی در حیوانات و پرندگان بیابانی به انسان برای ایجاد داروها یاری رسانده بود!

۱۹- عَيْنِ الْخَطَا: اختصاصی انسانی داخل ۹۹

- (۱) اِكْرَهَ الْجُرْمَ و لا تَكْرَهَ الْمُجْرِمَ ، : جرم را زشت بدار و مجرم را ناپسند مشمار،
- (۲) لا بأس في أن تدرس القولَ ولكن احترم القائلَ ، : هیچ اشکالی نیست در اینکه گفتار را بررسی کنی ولی گوینده را احترام کن ،
- (۳) عليك أن ترحم العاصيَ ولكن تُسخطك المعصيةُ ، : تو باید بر عصیانگر رحم کنی ولی از معصیت خشمگین می شوی،
- (۴) فإنَّ مهمَّتكَ أن تتغلَّبَ على المرض لا على المريض !: زیرا مأموریت تو این است که بر بیماری غلبه کنی نه بر بیمار!

۲۰- عَيْنِ الصَّحِيح: عمومی انسانی خارج ۹۹

- (۱) إني قد قبلتُ مسؤوليةَ إطفاء مكيفِ الهواء بعد أن تفرغَ المكتبةُ من الطَّلاب: من مسؤولیت خاموش کردن کولر را بعد از خالی شدن کتابخانه از دانش آموزان، پذیرفته ام!
- (۲) يتلو هذا الطَّالِبُ القرآنَ كلَّ يوم في الاصطفاف الصَّباحي: این دانش آموزی است که هر روز در صف صبحگاهی قرآن می خواند!
- (۳) إن نَصَلَ إلى النَّجاح في بداية الأمر فلا معنى للَّسعي: اگر در ابتدای کار موفق می شدیم تلاش مفهومی نداشت!
- (۴) لَمَّا جاءتني أُمِّي بالطعام شكرتُها كثيرًا: وقتی مادرم همراه با غذا بیاید، از او بسیار تشکر می کنم!

۲۱- عَيْنِ الصَّحِيح: اختصاصی انسانی خارج ۹۹

- (۱) بعضُ النَّاس من نُهاة الأعمالِ السيِّئةِ دائِمًا: بعضی از مردم از نهی کنندگان کارهای بدِ همیشگی هستند!
- (۲) ولكنَّ كثيرًا من الشَّباب لا يُحبُّونَ أمرهم و نهيههم: ولی جوانان، بسیاری از امر و نهی آنان را دوست ندارند،
- (۳) و يريدون أن يصلوا هم أنفسهم إلى نتيجة أعمالهم: و می خواهند که آنها خودشان به نتیجه کارهایشان برسند،
- (۴) نعم، قد يصلون إلى النتيجة ولكن مع خسارة لا تُعوَّض! آری، قطعاً به نتیجه می رسند اما با خسارتی که جبران نمی شود!

۲۲- عَيْنِ الْخَطَا: اختصاصی انسانی خارج ۹۹

- (۱) إنَّ الصَّبر على ما أصابنا، يجعلنا من الصَّابرين: آن صبر که در مصائب به ما دست می دهد، ما را از صابران می گرداند!
- (۲) إنه الطَّفل الذي يقترب من النَّار و لا يعرفَ خَطر ذلك: کودکی را که به آتش نزدیک می شود و خطر آن را نمی داند نهی کن!
- (۳) تصعير الخدِّ عند الغضب علامة من علائم المعجَّبين بأنفسهم: روی بر گرداندن چهره هنگام خشم علامتی از علامتهای خود پسندان است!
- (۴) إذا نشأ أن تعمِّر الحكمةُ في قلبنا فعلينا أن نكون متواضعين: هرگاه بخواهیم که حکمت در قلبمان ماندگار شود بر ما است که متواضع باشیم!

۲۳- عَيْنُ الْخَطَا: ریاضی ۹۹

- ۱) تُعِينِنِي الْمَعْلَمَةُ فِي الدَّرُوسِ الصَّعْبَةِ إِعَانَةً: معلّم مرا در درسهای مشکل بدون شک یاری می کند!
- ۲) إِنَّ الْعُلُومَ النَّافِعَةَ تُنِيرُ عَقْلَ الْإِنْسَانِ وَ قَلْبَهُ: قطعاً علوم سودمند عقل انسان و قلبش را روشن می کند!
- ۳) سَيَمَلَأُ اللَّهُ جَمِيعَ نَوَاحِي الْأَرْضِ سَلَامًا شَامِلًا: خداوند همه نواحی زمین را از صلحی فراگیر پر خواهد کرد!
- ۴) رَبَّنَا هُوَ الَّذِي يَحْمِينَا مِنْ شُرُورِ الْحَادِثَاتِ دَائِمًا: خدای ما کسی است که در پیشامدهای بد همواره نگهدار ماست!

۲۴- عَيْنُ الْخَطَا: هنر ۹۹

- ۱) الْعِلْمُ إِنْ لَمْ يَنْفَعْنَا لَا يَضُرُّنَا: علم اگر به ما نفع نرساند ضرر نمی رساند!
- ۲) إِنَّمَا الدِّينُ إِطَارٌ لِلْعِلْمِ وَ الْحَضَارَةِ: دین چارچوبی برای علم و تمدن است!
- ۳) التَّفَكُّرُ هُوَ الدَّوَاءُ لِدَفْعِ السُّمُومِ الْخَرِافَاتِ: فکر کردن همان دارو است برای دفع کردن سموم خرافات!
- ۴) الْفُضَلَاءُ شَخْصِيَّتُهُمْ أَقْوَى مِنْ أَنْ يُقَلِّدُوا الْجُهَلَاءَ: فاضلان شخصیتشان قویتر از این است که از جاهلان تقلید کنند!

۲۵- «هناك لا انسان بدون خطأ ، ولكنّه يفشل عندما يَعدّ نفسه عالمًا يَعْرِفُ كُلَّ شَيْءٍ!»: زبان خارجه ۹۹

- ۱) هیچ انسانی نیست که خطا نکند ، ولی هنگامی که خود را دانای همه چیز بشمار آورد ، شکست خواهد خورد!
- ۲) انسان بدون اشتباه ، هیچگاه وجود ندارد ، اما او می بازد هرگاه خود را دانایی فرض کند که هر چیزی را می دانسته است!
- ۳) هیچ انسانی بدون خطا وجود ندارد ، ولی زمانی که خودش را عالمی بشمار آورد که همه چیز را می داند ، شکست می خورد!
- ۴) انسان هیچگاه بدون اشتباه نیست ، اما زمانی می بازد که نفس خود را عالمی به حساب آورد که بر هر چیزی آگاه است!

۲۶- عَيْنُ الصَّحِيحِ: زبان خارجه ۹۹

- ۱) أَفْضَلُ سِلَاحِ الْمَرْءِ كَلَامُهُ وَ كَأَنَّهُ حِسَامٌ: بهترین سلاح انسان کلامی است که چون شمشیر می باشد!
- ۲) عَيْنُ الْبُومَةِ ثَابِتَةٌ وَ هِيَ لَا تَقْدِرُ أَنْ تَدِيرَ إِلَّا رَأْسَهَا: چشم جغد ثابت است و فقط سر آن حرکت می کند!
- ۳) هُنَاكَ عُشٌّ صَغِيرٌ فَوْقَ تَلِكِ الشَّجَرَةِ الْمَرْتَفِعَةِ لَا فَرْخَ فِيهِ: بالای آن درخت بلند آشیانه کوچکی هست که هیچ جوجه ای در آن نیست!
- ۴) طُلِبَ مِنَ الطَّلَابِ أَنْ يَأْتُوا بِوَالِدِيهِمْ يَوْمَ الْخَمِيسِ إِلَى الْمَدْرَسَةِ: از دانش آموز خواست که روز پنجشنبه با والدین خود به مدرسه بیایند!

۲۷- ﴿ يَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا ﴾: عمومی انسانی خارج کشور ۹۹

- ۱) کافر می گوید کاش از خاک بودم!
- ۲) کافری گفت: کاش خاک بودی!
- ۳) کافر گوید: ای آرزوی من کاش تو از خاک بودی!
- ۴) کافر می گوید ای کاش خاک بودم!

۲۸- عین حرف المشبّه بالفعل **يختلف** (في المعنى): زبان خارجه ۹۹

(۱) قد جاء في التاريخ أنّ إبراهيم (ع) أنقذ قومه من عبادة الأصنام!

(۲) أيّها الإنسان لا تحزن على ما فاتك ، إنّ اليأس يُبعدك من الله!

(۳) أ يظنّ الإنسان أنّ الله يتركه سدى و وحيداً!

(۴) إلهنا و ربّنا نعلم أنّك مع عبادك دائماً!

۲۹- عین ما يدلّ على نفي الشيء **نفيّاً كاملاً**: رياضی وتجربی خارج ۹۹

(۱) لا خير في الكذب! (۲) لا، أنت لا تكذب!

(۳) لا شرّ أريد و لا فتنة! (۴) لا الكذب أرغب فيه و لا الغيبة!

۳۰- عین المناسب للفراغين من الحروف المشبّهة بالفعل: «...صديقي يستشير الأستاذ ... له يفيد في الحياة!»: عمومی انسانی خارج ۹۹

(۱) أنّ / لعلّ (۲) لكنّ / ليت (۳) ليت / لعلّ (۴) أنّ / لكنّ

۳۱- عین حرف «لا» **يختلف** في النوع و المعنى: عمومی انسانی خارج ۹۹

(۱) إنّنا لا نُحبّ أن نستمع إلى كلام ليس له فائدة!

(۲) لا محاولة هناك دون نتيجة و سيرى الإنسان ثمرتها!

(۳) لا يبتعد العباد المؤمنون عن الصراط المستقيم إن شاء الله!

(۴) اليوم لا تطبخ أمي طعاماً في البيت لأنّها قد طبخته من قبل!

۳۲- عین الصّحيح في عمل الحروف المشبّهة بالفعل و الأفعال الناقصة: عمومی انسانی داخل ۹۹ (گرچه اختصاصی است)

(۱) إنّ في الصدق نجاةٌ كُنّا راغبين فيها!

(۲) كُنّا سامعاً حين أمرنا ألا نكون متكاسلات!

(۳) إنّ الساعي في الخير كان مكرّم عند النّاس!

(۴) لسنا فاشلين في الحياة لأنّنا ساعون في عملنا!

۳۳- « من يؤمن بأنّه سينجح في طريقه، لاشكّ أنّه قد استطاع أن يوصل نفسه إلى نصف الطريق!»: رياضی ۱۴۰۰

(۱) هرکس ایمان داشته باشد که او در راهش پیروز خواهد شد، شکى نیست که خودش می تواند به نیمه راه برسد!

(۲) آنکس که ایمان داشت که در آینده در راه خود موفق خواهد شد، حتما خود توانسته است به اواسط راه برسد!

(۳) کسی که ایمان داشته باشد به اینکه در راهش موفق خواهد شد، بی شک توانسته است خود را به نیمه راه برساند!

(۴) هر آنکس که ایمان دارد به اینکه در مسیرش پیروز خواهد شد، قطعاً خواهد توانست که خود را به اواسط مسیر برساند!

۳۴- « بدأ إخواني المزارعون يحصدون الزرع بآلة ذات يدٍ من الخشب و سنّ عريضة من الحديد»: تجرّبی ۱۴۰۰

- ۱) برادران کشاورزم با وسیله ای که دارای دسته ای چوبی و دندانه ای پهن از آهن است، شروع کردند کشت را درو کنند!
- ۲) برادرانم که کشاورز هستند زراعت را با وسیله ای که دسته اش چوبی و دندانه های پهنش آهنی است درو می کنند!
- ۳) برادرانم که کشاورزند درو کردن زراعت را با وسیله ای که دسته ای چوبی داشت و دندانه های پهنش از آهن بود شروع نمودند!
- ۴) برادران کشاورزم با وسیله ای که دارای دسته ای چوبی و دندانه هائی پهن از جنس آهن بود، شروع به درو کردن کشت نمودند!

۳۵- « إنّما العلمُ ثروةٌ لا یستطیع الظالمون أن ینهبوها، و لا حاجةٌ له إلی حاریس یحرسه!»: هنر ۱۴۰۰

- ۱) تنها علم ثروت است، ستمکاران نمی توانند غارتش کنند، و هیچ نیازی نیست که نگهبانی از آن حراست کند!
- ۲) ثروت واقعی علم است، ظالمان نمی توانند علم را غارت کننده و نیازی ندارد که نگهبانی از آن نگهبانی کند!
- ۳) علم فقط ثروتی است که ظالمان توانائی ندارند غارتش کنند، و نیازی به نگهبانی که از آن نگهداری کند وجود ندارد!
- ۴) علم تنها ثروتی است که ستمکاران نمی توانند آن را به یغما برند، و هیچ نیازی به نگهبانی که از آن محافظت کند ندارد!

۳۶- عین الصحیح: هنر ۱۴۰۰

- ۱) لا مُجتمعٌ یتقدّم أكثر من تقدّم المعلمین فیه: جامعه بیشتر از پیشرفت معلمان پیش نمی رود!
- ۲) کان الأستاذ ألقى محاضرةً و الطلاب استمعوا إلیه: استاد سخنرانی می کرد در حالی که دانشجویان به او گوش میدادند!
- ۳) لیس صحیحاً أنّ أحداً یظنّ أنّما التعب فی هذه الدّنيا له: درست نیست کسی گمان کند که سختی در این دنیا فقط برای اوست!
- ۴) یدهب المتفرّجون إلی الملعب و یجلسون علی الكراسی کلّها: تماشاچیان همگی به ورزشگاه می روند و بر صندلیها می نشینند!

۳۷- « السیره الحسنه كسیره الزيتون، لاتنمو سریعاً و لكنّها تعیش طویلاً»: زبان ۱۴۰۰

- ۱) یک رفتار نیکو مانند درخت زیتون سریع نمی بالد ولی زندگی طولانی خواهد داشت!
- ۲) راه و روش خوب چون درخت زیتون است، بسرعت رشد نمی کند اما طولانی زندگی می کند!
- ۳) سیره نیک همچون درخت زیتون است که سریع رشد نمی کند، ولی زندگی طولانی می کند!
- ۴) یک سیره حسنه مانند درخت زیتونی است که بسرعت بزرگ نمی شود، اما زندگی طولانی است!

۳۸- «كثیرٌ من الناس لا یفکرون أكثر من مرتّین أو ثلاث مرّات سنویّاً، ولكنّ العلماء لا یضیعون أوقاتهم و یفکرون دائماً!»: ریاضی و تجرّبی خارج ۱۴۰۰

- ۱) اکثر مردم بیشتر از دو بار با سه بار فکر نمی کنند ولی علماء اوقاتشان را ضایع نکرده در طول سال، همیشه می اندیشند!
- ۲) بسیاری از مردم سالانه بیش از دو یا سه بار نمی اندیشند، اما دانشمندان اوقات خود را تلف نمی کنند و همیشه تفکر می کنند!
- ۳) کثیری از مردم هستند که سالیانه بیش از دو سه دفعه فکر نمی کنند، ولی عالمان زمان خود را تلف ننموده اند و دائماً در تفکر هستند!
- ۴) مردم بسیاری هستند که در سال بیشتر از دو یا سه بار اندیشه نمی کنند، ولیکن اندیشمندان زمان را تباه نمی کنند و دائماً فکر می کنند!

۳۹- « إِنَّ الْجَهْلَ يُسَبِّبُ أَنْ نَجِدَ طَرِيقًا لِقَضَاءِ حَيَاتِنَا تَتَجَلَّى لَنَا سَهْلَةً، وَلَكِنَّهَا تَنْتَهِي إِلَى الْخَسَارَةِ»: عمومی انسانی ۱۴۰۰

(۱) این نادانی سبب یافتن راههای سهل الوصول برای گذران زندگی می شود، لکن به خسارت پایان می یابد!

(۲) نادانی قطعاً مسبب آن است که راههای گذران زندگی به شکل ساده در نظرمان جلوه گر شود، اما به خسارت بیانجامد!

(۳) نادانی باعث می شود برای گذران زندگیمان راههایی را بیابیم که برایمان آسان جلوه می کند، ولیکن به خسارت منتهی می شود!

(۴) قطعاً نادانی است که سبب می شود راههایی را که برای ما آسان جلوه کرده برای گذران زندگیمان بیابیم، ولی آن راهها به خسارت منجر می شود!

۴۰- «كثِيرٌ مِنْ إِخْتِرَاعَاتِ الْإِنْسَانِ الْحَدِيثَةِ لَيْسَتْ فِي مَجَالِ الْإِعْمَارِ وَ الْبِنَاءِ، لِأَنَّهُ لَمْ يَسْتَفِدْ مِنْ جَانِبِهَا النَّافِعِ!»: عمومی انسانی خارج ۱۴۰۰

(۱) بسیاری از اختراعات انسان در زمینه آباد کردن و ساختن، جدید نیست زیرا او از جنبه مفید آن استفاده نمی کند!

(۲) تعداد زیادی از اختراعات انسان در بخش آبادسازی و ساختمان بکار نرفته است، زیرا او از جنبه سودمند آن بهره می برد!

(۳) بسیاری از اختراعات جدید انسان در زمینه آبادانی و ساخت نیست، زیرا او از قسمت مفید آنها استفاده نکرده است!

(۴) تعداد زیادی از اختراعات جدید انسان در زمره آبادانی و ساختمان نمی باشد، بخاطر اینکه از بخش مفید آن بهره برداری نشده است!

۴۱- « بَعْضُ الطَّيُورِ عِنْدَمَا تَشْعُرُ بِالْخَطَرِ حَوْلَهَا تَلْجَأُ إِلَى الْحَيْلِ الَّتِي تُنْقِذُ حَيَاتَهَا مِنَ الْمَوْتِ»: اختصاصی انسانی خارج ۱۴۰۰

(۱) عده ای از پرندگان هنگام احساس خطر، به چاره ای می اندیشند که زندگی شان را از مرگ نجات دهد.

(۲) زمانی که تعدادی از پرندگان خطر را احساس کردند به چاره هائی پناه آوردند تا زندگیشان از مرگ نجات یابد.

(۳) هرگاه برخی پرندگان پیرامون خود احساس خطر کنند چاره اندیشی می کنند تا زندگی خود را از مرگ نجات دهند.

(۴) برخی پرندگان هنگامی که در اطراف خود احساس خطر می کنند به چاره اندیشیهایی که زندگی آنها را از مرگ نجات می دهد، متوسل می شوند.

۴۲- «لَا أُدْرِي مَا هُوَ تَسْيِجُ زَعَانِفِ الْأَسْمَاكِ، وَلَكِنِّي أَعْلَمُ أَنَّهَا تُسَاعِدُ بَعْضَ الْأَسْمَاكِ عَلَى الْحَرَكَةِ وَ بَعْضَهَا عَلَى الطَّيْرَانِ»: اختصاصی انسانی خارج ۱۴۰۰

اختصاصی انسانی خارج ۱۴۰۰

(۱) نمی دانم بافت باله ماهیان از چیست، اما می دانستم بعضی ماهی ها را در حرکت و بعضی را در پرواز کردن کمک می کند.

(۲) نمی دانم چه چیزی در بافت باله ماهیها هست، ولی می دانم در حرکت بعضی ماهیها و پرواز بعضی دیگر از آنها یاری می رساند.

(۳) نمی دانم بافت باله های ماهیان چیست، ولی می دانم که بعضی ماهی ها را در حرکت کردن و بعضی را در پرواز کردن کمک می کند.

(۴) نمی دانم در بافت باله های ماهی ها چه چیزی هست، اما می دانستم که در حرکت کردن بعضی از ماهیها و پرواز کردن بعضی دیگر یاری می رساند.

٤٣- عَيْنُ الْخَطَا: اختصاصى انسانی خارج ١٤٠٠

- (١) إِذَا أَرَدْنَا أَنْ لَا تَتَّعَبَ مِنَ الْمَصَائِبِ: هرگاه بخواهیم که از مصیبتها خسته نشویم،
- (٢) فَلتَقْبَلْ أَنْ لَا نَحْزَنَ أَنْفُسَنَا بِالمَشَاكِلِ الْجَزِيئَةِ: باید بپذیریم که درونمان با مشکلات جزئی ناراحت نشود،
- (٣) وَ كُلِّ مَشَاكِلِ الدُّنْيَا لِلْإِنْسَانِ الذَّكِيِّ جَزِيئَةً حَقًّا: و همه مشکلات دنیا برای انسان باهوش واقعا جزئی است،
- (٤) إِنْ كُنَّا مِنَ الْعُقَلَاءِ لَا نُصْبِحُ مُنْزَعَجِينَ أَبَدًا! اگر از عاقلان باشیم هرگز آزرده نمی شویم!

٤٤- « پرنده باهوش تظاهر کرد که بالش شکسته است. » عَيْنُ الصَّحِيحِ: تجربى ١٤٠٠

- (١) تَظَاهَرِ الطَّائِرُ الذَّكِيُّ بِأَنَّ جَنَاحَهُ مَكْسُورٌ. (٢) يَتَظَاهَرُ الطَّائِرُ الذَّكِيُّ بِأَنَّهُ مَكْسُورُ الْجَنَاحِ.
- (٣) تَظَاهَرِ طَائِرٌ ذَكِيٌّ أَنَّ الْجَنَاحَ لَهُ مَكْسُورٌ. (٤) يَتَظَاهَرُ طَائِرٌ ذَكِيٌّ أَنَّهُ مَكْسُورٌ فِي الْجَنَاحِ.

٤٥- عَيْنُ الْخَطَا عَنِ الْمَفْهُومِ: زبان ١٤٠٠

- (١) الْقَرْضُ: الْمَالُ الَّذِي نَأْخُذُهُ مِنْ أَحَدٍ وَ نُرْجِعُهُ بَعْدَ مَدَّةٍ! (٢) الصَّدَقَةُ: الْمَالُ الَّذِي لَا نُقَدِّمُهُ إِلَّا إِلَى الْمُحْتَاجِينَ!
- (٣) الْأَجْرُ: الْمَالُ الَّذِي يُعْطَى إِلَى الْعَامِلِ لِعَمَلِهِ! (٤) التُّرَاثُ: الْمَالُ الَّذِي وَرَّثَهُ الْوَارِثُ لِلْآخِرِينَ!

٤٦- عَيْنُ «لَا» لِنَفْيِ الْجِنْسِ: تجربى ١٤٠٠

- (١) سَيَأْتِي يَوْمٌ لَا يَنْفَعُنَا مَالٌ وَ بَنُونَ فَعَلِينَا أَنْ نَجْمَعَ الْخَيْرَاتِ لِأَنْفُسِنَا لِذَلِكَ الْيَوْمِ!
- (٢) إِنْ كُنْتَ مَعَ اللَّهِ فَلَا تَحْزَنْ أَبَدًا وَ لَا تَضَلَّ عَنْ صِرَاطِهِ وَ لَا تَفْقِدْ مُحَبَّتَهُ!
- (٣) إِصْطَدَمَ إِطَارُ سَيَّارَتِي بِشَيْءٍ حَادٍّ فَانفَجَرَ وَ لَا إِطَارَ احْتِيَاطِي عِنْدِي!
- (٤) هَلْ تَنْسَى أَنْ تَذَكَرَ نِعْمَةَ رَبِّكَ؟ لَا أَنَا لَسْتُ مِنَ الْغَافِلِينَ!

٤٧- عَيْنُ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ: اختصاصى انسانی خارج ١٤٠٠

- (١) يَتَّبِعُ الْحَيَوَانَ الْمُفْتَرَسُ هَذِهِ الْفَرِيسَةَ وَ يَتَّبِعُ عَنِ الْعُشِّ إِبْتِعَادًا كَثِيرًا.
- (٢) حَاوَلَ الرَّجُلُ الْكَثِيرُ الْمَعَاصِي أَنْ يُصْلِحَ نَفْسَهُ، فَلَمْ يَسْتَطِعْ فِي الْبِدَايَةِ.
- (٣) التَّمْسَاحُ عِنْدَمَا يَأْكُلُ فَرِيسَةً أَكْبَرَ مِنْ فَمِهِ، تُفَرِّزُ عُيُونَهُ سَائِلًا كَأَنَّهُ دُمُوعٌ.
- (٤) إِنَّ إِبْرَانَ مِنَ الدُّوَلِ الْجَمِيلَةِ فِي الْعَالَمِ وَ الْمَشْهُورَةِ بِالْكَثِيرِ مِنَ الْمَنَاطِقِ الْخَلَابَةِ.

کلید سؤالات

۱	سه	۱۱	چهار	۲۱	سه	۳۱	دو	۴۱	چهار
۲	چهار	۱۲	یک	۲۲	یک	۳۲	چهار	۴۲	سه
۳	یک	۱۳	چهار	۲۳	چهار	۳۳	سه	۴۳	دو
۴	دو	۱۴	چهار	۲۴	دو	۳۴	یک	۴۴	یک
۵	چهار	۱۵	سه	۲۵	سه	۳۵	چهار	۴۵	چهار
۶	دو	۱۶	دو	۲۶	سه	۳۶	سه	۴۶	سه
۷	یک	۱۷	یک	۲۷	چهار	۳۷	دو	۴۷	یک
۸	یک	۱۸	یک	۲۸	دو	۳۸	دو		
۹	چهار	۱۹	سه	۲۹	یک	۳۹	سه		
۱۰	چهار	۲۰	یک	۳۰	سه	۴۰	سه		

آدرس کانال آموزش عربی - حسن اسدی در تلگرام:

@asha0